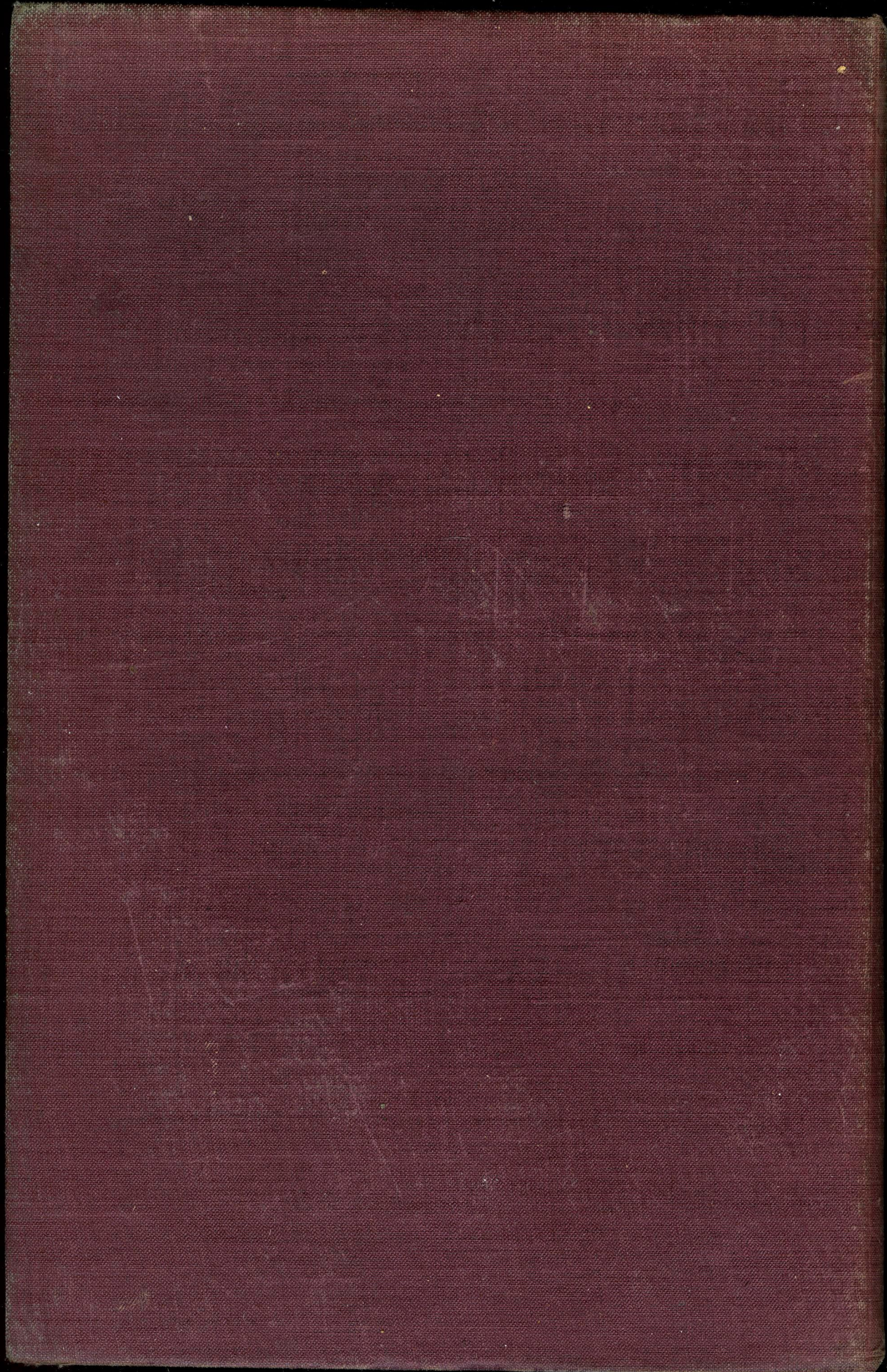
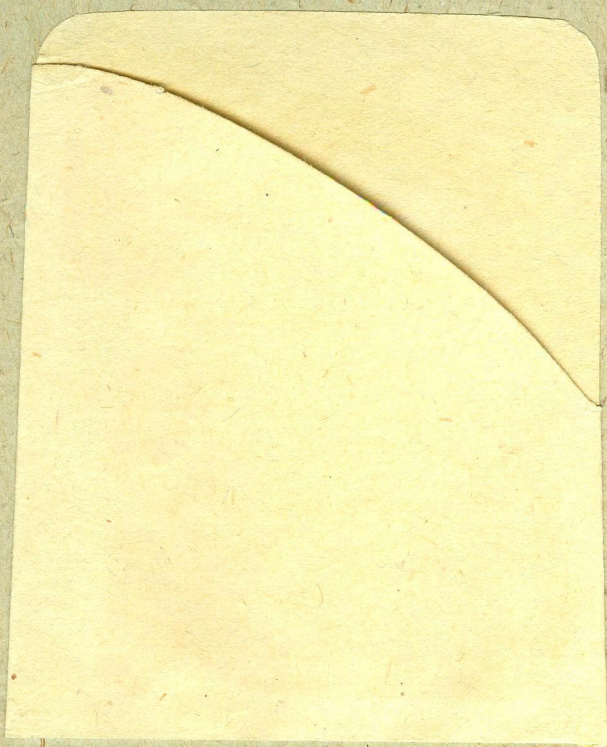

579209
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА
ПЛАНОВА КОМІСІЯ

НАРОДНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ
ПЛАН ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
на 1934 рік

ХАРКІВ
1934

U-77 2000 run.

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ПЛАНОВА КОМІСІЯ

НЕ ПІДЛЯГАЄ ОГолоШЕННЮ

Инв. книга № 4966

НАРОДНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ
ПЛАН ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 1934 РІК

БІБЛІОТЕКА
Н. Д. Інституту Геології
при Харківськ. Держ. Університеті
Инв. Книга № 4966
193... р.

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА ХДУ
Инв. № 105

ХАРКІВ—1934

579209

59

64

Редактори: Загер С. А., Шахматов М. Г., Канєвський А. Г.

Передано на виробництво 15/III—34 р. Підписано до друку 5/IV—34 р. Друков. арк.
14. Кількість літер у друк. арк. 85.000. Папір 82×110. $\frac{1}{16}$. Вага метр. ст. 46 кгр.
Тираж 750

4-та друк. „Трансжелдориздат“ Харків. Зам. № 3583—34 р. Харківський Облліт № 149

ПІДСУМКИ 1933 РОКУ

Підсумки виконання народно-господарського плану області свідчать про значний зріст господарства області на шляху соціалістичного будівництва, накресленого за планом другої п'ятирічки, п'ятирічки побудови безкласового соціалістичного суспільства.

Історичне рішення ЦК ВКП від 24/І 1933 року правило для більшовиків — пролетарів Харківщини за попередження про потребу перебудувати методи роботи, і підвищення класової пильності.

Це історичне рішення ЦК стало за переламний момент у роботі більшовиків області та України. Реалізація рішення січневого пленуму ЦК і ЦКК та настанов т. Сталіна, що їх він дав на пленумі і на з'їзді колгоспників, партійний провід, зміцнений т. Постишевим, значна допомога від ЦК ВКП і союзного уряду, рішуча боротьба з сановно-панськими методами керівництва, організація політвідділів, рішуче підвищення класової пильності, зміцнення проводу районів, розгоромлення контр-революційних націоналістичних організацій і викриття націоналістичного ухилу; очоленого Скрипником, все це забезпечило області досягнення вирішних успіхів у сільському господарстві, промисловості та будівництві радянської соціалістичної культури.

Промисловість. Вся державна промисловість області забезпечила приріст промислової продукції в 110 міль. крб. порівняно з виконанням планом 1932 року. Увесь обсяг промислової продукції області становив 1933 року 1,2 міль. крб.

Чималий приріст продукції на 27,8% 1933 року дала провідна галузь — машинобудування. На 634,4 міль. крб. продукції дали радянській країні машинобудівельні заводи-велетні. 49,5% становить в 1933 році питома вага машинобудування у всій продукції державної промисловості області. 40% всього українського машинобудування вироблено в області 1933 року.

Освоєння проектної потужності ХТЗ, пуск в експлуатацію найбільшого в Європі турбогенераторного заводу, значні технічні зрушення у вирішних галузях промисловості області, виконання й перевищення плану 1933 р. на багатьох заводах області — все це стало наслідком більшовицької перебудови роботи, широкого запровадження соціалістичних форм праці.

Особливо помітні успіхи промисловості щодо освоєння техніки й значного зросту матеріально-технічної озброєності промисловості. Слід відзначити, що вже на кінець першої п'ятирічки Харківська область щодо технічного озброєння машинобудування йшла далеко вперед середньо-українських показників.

На машинобудівельних заводах області було зосереджено 9,7% всього металорізного й металоштампувального обладнання машинобудування Союзу і 36,4% обладнання машинобудівельної промисло-

вості України. При чім, обладнання переважно нове й встановлено за років п'ятирічки. По цілому Союзу 34,9% всього металорізного й штампувального обладнання встановлено до 1917 року й в Харківській області цей відсоток не перевищує 28,1%.

Значний відсоток механізації основних процесів металооброблення по області. Так, відсоток механізації формовочних машин машинобудівельної промисловості по Союзу 25,6% по промисловості України—11,6% по Харківській області доведено до 36,1%.

Широко запроваджується автогенно й електрозварювання—ощаджуючи сотні тонн металу. З числа всіх зварних апаратів України в області зосереджено 20,9% і електрозварних—22%, при чім питома вага електрозварних машин у загальному числі зварних: по Україні 71,3%, в Харківській області 74,9%.

Чималий зріст середзаводського й цехового транспорту, зокрема механічних транспортерів. В області зосереджено 66,5% всіх механічних транспортерів металопромисловості України. Надзвичайно характеристичні показники застосування електрики:

	Коефіцієнт електрифікації	
	Металорізного обладнання	Металоштампувального обладнання
УСРР	91,4%	84,2%
Харківська область	93,9%	89,0%

Застосування електрики йде лінією централізації виробництва електроенергії і децентралізації електроприводу.

По металорізному устаткуванню України від індивідуального приводу працює 33,1%, по Харківській області 53,2%.

Потужність металообробного обладнання області доведена до високого рівня,—в області 30,6% всіх металорізних і штампувальних верстатів потужністю понад 10 кінних сил.

Досить яскраво характеризує основні фонди машинобудування їх вартість порівняно з пересічними показниками України:

Типи обладнання	Питома вага обладнання понад 3 тис. крб. вартості верстата	
	Україна	Харківська область
Металорізне обладнання	31,6	39,0
Формовочні машини . .	5%	18,5
Зварні машини	8,9%	11,0

Висока технічна озброєність машинобудування Харківської області, висока питома вага нового обладнання особливо гостро ставлять питання реалізації настанов т. Сталіна про освоєння техніки. Це й правило за зміст значної частини робіт промисловості області, де процес матеріально-технічного озброєння промисловості досить інтенсивно продовжувався і 1933 року.

З 119 міль. крб. капітальних вкладень, освоєних промисловістю області—в металообробу промисловість було вкладено 60,5 міль. крб. в тім числі основні капітальні витрати були скеровані: на ХТЗ—11,3 міль. крб., ХТГЗ—10,2 міль. крб., Крюківський вагонобудівельний—3,1 міль. крб., ХЕМЗШ—3,5 міль. крб., верстато-будівельний 2,0 міль. крб.—ці вкладення дали змогу поширити і освоїти виробничі потужності і дати по групі, що виробляє засоби виробництва приріст продукції 126 міль. крб. порівняно з 1932 роком.

Значна також в обсягові випущеної промислової продукції 1933 року питома вага легкої і харчової промисловості. Ці галузі дали продукції на 460,1 млн. крб., забезпечивши по Наркомлегпрому 24% і по НКПостачу 28% до загального обсягу промислової продукції цих галузей по Україні.

Приріст продукції 1933 року порівняно до 1932 року забезпечила також і місцева державна промисловість області. На 91,7 міл. крб. випустила продукції місцевої промисловості (87 міл. 1932 р.).

По основних галузях місцевої промисловості приріст продукції, порівняно з 1932 р. ілюструється такими даними:

(в млн. крб.)

Г а л у з і	1932 р.	1933 р.
Легка промисловість	35,9	37,2
Харчова	25,1	30,0

Приріст продукції був забезпечений не лише деяким поліпшенням роботи окремих підприємств та їх поширенням, а й організацією нових виробництв. 1933 року було організовано виробництво галолітових та целулоїдних виробів на „Хемпластмасі“, шкільного обладнання в Пирятині, музичних інструментів у Харкові, організовано рибний промисел у Бердянську.

Капіталовкладення—7.200 тис. крб. забезпечили організацію нових виробництв і ряда заходів щодо механізації найтрудомісткіших процесів виробництва. По окремих підприємствах досягнуто успіхів щодо підвищення якості продукції (Ліжковий завод, Полтавська конд-фабрика, „Авто-перо“.

Численність пролетаріата. Основні реконструктивні зрушення, що сталися 1933 року в народному господарстві області, обумовили також кількісні й якісні зміни в численності трудящих області: загальне число зайнятих у ценовій промисловості на кінець 1933 р. лишалося майже стабільним (220 тис. чол.) Значно збільшилась питома вага зайнятого в промисловості інженерно-технічного персонала.

Г а л у з і	На 100 працівників інж.-тех. перс.	
	1/VII—32 р.	1/XII—33 р.
По всіх виробництвах ценової промисловості .	10,7	11,6
В т. ч. виробниче машинобудування	12,4	15,1
„ залізничне машинобудування	13,9	17,3
„ текстильне „	4,3	5,7
„ виготовлення одягу й взуття	5,8	6,9
„ виготовлення виробів культ. обслуговування	6,9	9,0
Харчова промисловість	7,5	11,1
з т. ч. цукрова	8,4	12,7

В галузі електрогосподарства. Рістучі потреби промисловості, напружений електробаланс по основних індустріальних містах області обумовили значне зрушення в електрогосподарстві області.

У Харкові встановлено два казани на ДЕС № 1 і № 2, що збільшили потужність електростанції. У Кремінчуці почали перебудовувати електростанції і в Полтаві здано в експлуатацію турбіну потужністю в 1.000 квт.

1933 року досягнуто підвищення коефіцієнта використання роботи електростанції до 0,46 при 0,39 1932 року і 0,34 1931 року.

Сільське господарство. Грунтовна зміна методів керівництва, забезпечення оперативного конкретного керівництва районами, МТС, колгоспами, значна допомога ЦК ВКП і Раднаркому, посилення матеріально-технічного озброєння сільського господарства, мобілізація уваги всіх партійних, комсомольських і радянських організацій міста й села на боротьбу за піднесення продукційності праці в сільському господарстві, за високий врожай, за трудову дисципліну, за дальше організаційно-господарське зміцнення колгоспів, організація політвідділів,—забезпечили піднесення трудового ентузіазму широких колгоспних мас, трудящих одноосібників, забезпечили справжню боротьбу за більшовицькі колгоспи і заможних колгоспників.

„Весняний сів проведений далеко краще, ніж сів 1932 року, зернових культур засіяно більше на 110 га, засів буряків закінчили на 25 день раніш порівняно з минулим роком. В більшості колгоспів Харківської області наявне поліпшення обробітку землі й сіву“ (пленум Обкома). Вперше план хлібоздачі по Харківщині виконано до жовтневих свят. Осінню сівбу закінчили своєчасно. Значно збільшена проти минулого року площа землі під підняту зяб.

„Досягли серйозних зрушень у сільському господарстві області щодо охоплення колективізацією бідняцько-середняцьких господарств, поширення механічної бази, зросту продукційності колгоспної праці, перевиховування колгоспників на справжніх працівників соціалістичного господарства—тут ми маємо серйозні успіхи. В наслідку 1933 сільсько-господарського року ми ліквідували прорив у сільському господарстві України, подолали його відставання, утворили міцний фундамент для перетворення всіх колгоспів Харківщини на більшовицькі, всіх колгоспників на заможних“ (Постишев).

Товарообіг. Досягнуто зростання порівняно з 1932 р. на 17,5%, що становило 1933 року 1,6 млрд. крб.

Цілком відповідно до директив партії та уряду про поширення товарообігу між містом і селом, задоволення ростучих потреб колгоспника, що стає на заможний шлях,—1933 року було досягнуто збільшення питомої ваги села в загальному товарообігові області:

Обіг села	1932 р.	1933 р.
Питома вага в обігові області . . .	33,7%	34,5%

В структурі товарообігу, задовольняючи потреби трудящих міста й села, було досягнуто змін, що забезпечили зріст питомої ваги промислових товарів, скерованих на село, і зріст продовольчих, що йдуть до міста.

В галузі посилення низового зв'язку досягнуто 1933 року чималих успіхів. На 1/І 1934 року відсоток телефонізації сільрад був доведений до 79, йдучи попереду решти областей України (Дніпропетровська—64,2, Київська—40,4).

Ініціатива місцевих районних організацій в справі мобілізації потрібних матеріалів (дріт, ліс), чітка робота обласного апарата

зв'язку забезпечили здійснення 100 відсоткової телефонізації і збільшення телефонізації по ряду вирішальних і глибинних районів області. Так, по групі районів була проведена така робота:

Р а й о н и	% телефонізації сільрад	
	На 1/І 1933 р.	На 1/І 1934 р.
Карлівський	53,8	88,4
Куп'янський	58,3	100,0
Миргородський	50,0	95,0
В. Багачанський	57,5	85,0
В. Бурлуцький	60,0	100,0
Кишенківський	35,0	75,0
Пирятинський	74,0	100,0
Ново-Водолазький	67,0	100,0

Слід також відзначити проведену вперше в Радянському Союзі роботу Лубенського району по організації двобічного радіозв'язку з усіма сільрадами.

Успіхи в справі посилення низового зв'язку забезпечили Харківській обласній управі на всесоюзному конкурсі ІІІ-ю премію (після Татарії та Московської області) і І-у премію на Україні.

В галузі транспорту, як позитивну роботу, слід відмітити почате 1933 року освоєння малих річок Харківської області. З ініціативи районних організацій у Полтавському, Лубенському, Оржицькому й Чорнухінському районах були освоєні окремі участки річок, придбано засоби пересування й сотні тонн вантажів з глибинних пунктів було приставлено водним шляхом.

Основними вантажами 1933 року по водному транспорту були: хліб (1134 тонни), каміння, камишит, махорка і т. інш.

В справі будівництва радянської культури 1933 року, в наслідок викриття націоналістичного ухилу й підвищення класової пильності, що послабла при минулім керівництві Наркомосу—на фронті школи, науки й мистецтва,—досягнуто було значних успіхів.

Очищаючи педагогічні кадри від класово-ворожих елементів, розгорнуто було боротьбу за якість навчання, за політехнізацію школи.

Основні підсумки робіт 1933 р. по школі такі: на 1.000 комплектів зріс перший концентр, на 2.000 комплектів—2-й і вдвічі збільшилось число комплектів у ІІІ концентрі. Забезпеченість шкіл політехнічними майстернями доведена 1933 року до 78%. Бюджет політехнічної школи дав приріст 1933 року на 25 млн. крб., складаючи майже половину всіх коштів, витрачених бюджетом на все народне господарство. Зріст бюджету забезпечив охоплення контингентів учнів, дав приріст видатків на одного учня—на підручники й наочні приладдя, підвищились також якісні показники навчання. Облікована успішність по 339 школах дала такі показники: по І концентру успішність—93,6% (1932 р.—91,4%, в ІІ-му концентрі—92,1%, в ІІІ концентрі—91,9% і ІV концентрі—91,6%).

Для вищих учбових закладів області 1933 рік—був роком боротьби за реалізацію постанов ЦК ВКП(б) і ЦВК СРСР про вищу школу. ВУЗ'и провели чималу роботу щодо уточнення нових профілів, змінених в бік ширших спеціальностей. Своєчасно було проведено опрацювання нових програм і учбових планів.

Чотири харківських ВУЗ'ів премійовані цього року на всесоюзному конкурсі ВУЗ'ів: електромеханічний, авіаційний, механіко-машинобудівельний і всеукраїнський Інститут масової комосвіти.

Авіаційний і електротехнічний інститути внесено до списків кращих ВУЗ'ів СРСР.

1933 року організовано Харківський Державний Університет.

Щодо театру, то 1933 року був проведений ряд заходів, що забезпечували оздоровлення цієї важливішої ділянки радянської соціалістичної культури.

Допомога, дана в цій напрямі театру „Березіль“, викликала швидке викорінення націоналістичних формалістичних помилок, утворених під проводом Курбаса. Чимала робота проведена в галузі налагодження систематичного зв'язку з робітничими колективами і організації критики робітничого глядача.

1933 року організовано російський драматичний театр. Перші вистави театру „Ревізор“ — Гоголя, „Інтервенція“ — Славіна свідчать про творчу й політико-громадську роботу театру.

Утворено умови для театру робітничої молоді; єврейський театр реорганізований на республіканський.

Утворено 4 нових колгоспних театрів — Лубенський, Лохвицький, Кременчуцький і Харківський.

В галузі охорони здоров'я — накреслений план заходів розвитку медико-санітарної мережі виконаний майже повнотою. Проведено значні роботи щодо обслуговування сільськогосподарських кампаній і проведено ряд важливіших заходів у вогнищах епідемій, а також профілактичні заходи. Кошти, відпущені за бюджетом, використані цілком. Число лікарницьких ліжок зросло на 669 одиниць. Продовжено будівництво харківської центральної лікарні. Працює вже харківська дезстанція, механічна пральня в Полтаві, лазне-пральний комбінат у Харкові і по районах області закінчили будівництво Охтирської та Олексіївської лікарень, Зміївської, Єфреміївської і Писарівської амбулаторій.

Житлово-комунальне будівництво області, що освоїло 1933 року 78,9 мільйонів крб., значно підвищило показники комунальних послуг м. Харкова і решти індустріальних пунктів області.

Основними роботами по харківському комунальному господарству 1933 року були — початок спорудження водогону з р. Дінця, збільшено потужність міського водогону на 7 тис. к/м на добу, збільшено каналізаційну мережу на 12,5 км., заведено в експлуатацію гідро технічні спорудження по р. р. Уди й Лопань, закінчена трамвайна лінія до Лісопарку, збільшено вагонний парк на 51 одиницю, збільшено міський транспорт на 39 одиниць (автобуси, таксі), закінчено будівництво газопроводів від коксо-хімічного заводу в с. Філіпово, виконано основні роботи щодо поширення лазневого господарства Харкова, значна робота проведена в справі забрукування міста та зазеленення його.

Всі проведені заходи дали змогу підтягнути найвідсталіші ділянки комунального господарства Харкова, хоча за багатьма показниками комунальні послуги значно відстають від зрослих культурно-побутових вимог трудящих.

По окремих містах області було проведено такі роботи:

У Полтаві поширено мережу водогону й каналізації, закінчено будівництво механічної пральні і придбано казан 500 кв. метр. нагріву; у Кременчуці почато поширення електростанції, встановлено турбіну й два казани, поширений водогін і продовжено будівництво лазне-

прального комбіната; у Сумах—продовжено будування водонапірної вежі, здійснено часткові роботи щодо забрукування Червоного майдану.

Головні недоліки робіт 1933 року

Народногосподарський план 1933 року по ряду важливіших показників не був виконаний.

На тих ділянках народного господарства області, де не було розгорнуто більшовицької боротьби за виконання плану, де не був забезпечений оперативний провід, де класова пильність була недостатня, ми мали невиконання плану, зрив кількісних і якісних його показників.

Поряд виконання й перевиконання плану випуску продукції по заводах-велетнях Харківської області,—вся державна промисловість області виконала план 1933 року тільки на 87,2%.

В умовах напруженого стану щодо сировинних ресурсів, що стався через прорив у сільському господарстві 1932 року, в наслідок недостатньої боротьби за децентралізовані фонди, особливо відстала 1933 року легка й харчова промисловість.

По легкій промисловості недодано продукції на 34 міл. крб. і по харчовій на 58 міл. крб.

Незадовільно працювала 1933 року місцева промисловість області, що виконала план 1933 року на 73,1%; особливо неприпустимо відстала й зрвала план випуску продукції промисловість місцевих будматеріалів—річний план виконано на 54,1%.

Не виконали також план 1933 року артіль промислової кооперації. Найвідсталіші—галузі, що працювали на місцевій і недефіцитній сировині.

Слід окремо відзначити конче незадовільну роботу місцевих організацій у справі розроблення й ширшого використання місцевого палива (торфа.) Промисловість кустпромкооперації виконала план торфорозроблень 1933 року на 20%, невиконаний був план миргородського державного торфорозроблення.

Ще більші дефекти промисловості в боротьбі за підвищення якості продукції і ущільнення робочого дня.

На ХЕМЗ і 1933 року робочий час використовувалось тільки на 85%; перестой на ХТЗ (верстатів) становили 12%; „Серпі й Молоті“ в ковальському цехові втрачають 30% робочого часу на вичікування нагріву. 50—60% всіх втрат можна віднести за рахунок несвоечасної подачі матеріалу.

1933 року в сільському господарстві найвідсталішими ділянками були: тваринництво і незадовільною була врожайність техкультур, особливо буряка.

Недостатня увага до цих важливіших галузей 1933 року призвела до зменшення поголів'я худоби й неприпустимо низької врожайності буряка.

Шляхове будівництво області було розгорнуто недостатньо. План трудової участі в шляхах низової мережі був виконаний на 72%, майже жодний з об'єктів шляхів республіканського й обласного значення не був закінчений 1933 року. Не виконано також плану ремонту і будування важливіших мостів районного значення.

Районні організації не приділили цій ділянці народного господарства належної уваги.

Конче слабо було розгорнуто шкільне будівництво. З 619 класних кімнат, передбачених до введення в експлуатацію 1933 року, було

заведено тільки 387; 70 шкіл лишилися на 1934 рік недобудованими.

Не освоїли також 11 мільйонів крб. у загальних асигнуваннях на справу народної освіти області. Не всі ще районні організації приділяють потрібну увагу заходам розвитку радянської школи, радянської культури.

Не виконаний план житлового будівництва області. Розпорощення матеріально-трудових ресурсів на великій кількості об'єктів меншого значення, брак належного керівництва будівлями і організаціями праці на них призвело до того, що 1933 року здано в експлуатацію 146 кв. метр. за плану в 288 тис. кв. метр.

Неприпустимо погано було розгорнуто в районах накреслене за планом будівництво будинків для райактиву. З 20 об'єктів, що їх мали будувати і закінчити 1933 року, розгорнули роботу тільки по 16.

Невиконано план капітального будівництва по колгоспах області.

Боротьба за ліквідацію зазначених недоліків, які призвели до невиконання плану 1933 року, має стати в центрі уваги обласних і районних організацій під час здійснення завдань, поставлених планом 1934 року—другого року другої п'ятирічки.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ 1934 РОКУ

На основі рішень IV обласної партконференції, XII з'їзду КП(б)У і історичних постанов XVII з'їзду всесоюзної комуністичної партії по найважливіших галузях народного господарства, Харківська область в плані 1934 року поставила завдання, що виходять з другого п'ятирічного плану, плану побудови безкласового соціалістичного суспільства, вивершення технічної реконструкції всього народного господарства.

Значна питома вага важливіших галузей народного господарства в Союзі та на Україні—питома вага машинобудування області, зернових і технічних культур зазначає на величезну роль і відповідальність, що припадає на Харківську область у здійсненні величких завдань, поставлених партією та урядом.

В галузі промисловості основними завданнями будуть:

„Збереження за машинобудуванням його нинішньої провідної ролі в системі промисловості. Розгорнути виробництво товарів ширвжитку по всіх господарських наркоматах.

Розгорнути місцеву радянську промисловість, дати їй змогу проявити ініціативу в справі виготовлення речей ширвжитку і дати їй можливу допомогу сировиною та коштами.

Поліпшити якість випущених крамів, припинити випуск некомплектної продукції і карати всіх тих товаришів, не зважаючи на особи, що порушують або обминають закони радянської влади про якість і комплектність продукції.

Добитись систематичного зросту продукційності праці, зниження собівартості і запровадження госпрозрахунку.

Добити знеособлену в роботі й зрівнялівку в системі зарплати.

Ліквідувати канцелярсько-бюрократичні методи роботи у всіх ланках господарських наркоматів, систематично перевіряючи виконання рішень і настанов провідних центрів нижчими органами“.

(*т. Сталін—довідь XVII з'їздові ВКП(б).*)

За планом області передбачені такі основні показники й заходи: Зріст обсягу всієї Державної промислової продукції на 27,2% за зросту продукції машинобудування на 25,7% за збереження його питомої ваги (49,0%).

Половину всієї продукції (50,4%) повинна буде дати металообробна промисловість, 31% всієї промислової продукції дасть харчова.

Увесь обсяг продукції державної промисловості 1934 року становитиме 1.628 міль. крб.

Капітальних видатків у промисловість 1934 року накреслено провести в обсягові 153,1 міль. крб. Капітальні видатки по союзній промисловості становитимуть 122,7 міль. крб., по республіканській 25,2 міль. крб. і місцевій державній промисловості—8,6 міль. крб.

Основні об'єкти промислового будівництва в області будуть: закінчення першої черги будівництва найбільшого верстато-будівельного заводу в Харкові, початок будівництва великого панеро-прядильного комбіната в Полтаві, будівництва заводу вуглекислоти в Червоній Баварії. Накреслені чималі реконструктивні роботи по Полтавському заводу „Метал“—єдиному на Україні, щодо потужності текстильного й поліграфічного машинобудування, перебудова панчошних фабрик у Полтаві та Харкові тощо.

По ряду машинобудівельних заводів області накреслені на освоєння 1934 року нові типи машин. Основні машини, що їх треба освоїти 1934 року, це потужні трактори „Комінтерн“ (ХТЗ), турбіни (ХТГЗ), бурякокопачі, електромолотарки („Серп і Молот“), компресори (Сумський завод ім Фрунзе), верстаків „Гросер“ і т. інш.

За планом промисловості передбачені значні зрушення щодо підвищення якості продукції, комплектності і заходи, що забезпечують заощадження металу й палива (електрозварювання, електроприводи, втілення фланцмоторів і т. інш.).

Значні завдання промисловості в галузі цілкового використання робочого часу.

За планом передбачений зріст продукції місцевої промисловості на 56,5% порівняно з 1933 роком. Місцева державна промисловість повинна дати продукції на 154,9 мільйонів крб., промисловість промкооперації і кооперації інвалідів—на 307,7 мільйонів крб.

Рішення XVII з'їзду зобов'язує обласні промислові організації—прийняти й освоїти ряд фабрик і заводів області, передаваних з республіканського відання до області.

Реорганізація управління промисловості, відповідно з рішеннями з'їзду, має забезпечити ліквідацію середніх ланок—трестів, безпосередній зв'язок обласних управ промисловості з підприємствами місцевої промисловості.

Лінією промкооперації треба 1934 року здійснити реорганізацію, що забезпечувала б утворення виробничо-територіальних спілок, безпосередньо зв'язаних з артілями і що здійснюють безпосередній провід.

Забезпечення заданого обсягу продукції (56,5% до виконання плану 1933 року) має бути реалізовано на базі ширшого використання місцевих сировинних ресурсів, природних багатств кожного району, сільради, області.

1934 року районні організації повинні забезпечити глибоке вивчення сировинних можливостей району, утворивши широку базу для посилення й утворення низової районної промисловості.

Промисловість кустпромкооперації, що використовувала з усієї споживаної сировини тільки 5% місцевої, повинна рішуче перебудувати роботу артілей, широко розгорнувши роботу на недефіцитній місцевій сировині.

1934 року передбачені значні зміни в асортименті місцевої промисловості. Ці зміни йдуть переважно лінією підвищення якості продукції і пристосування асортимента до потреб трудящих міста й села.

Основні вироби ширвжитку, освоєні й що їх ще належить освоїти протягом 1934 року лінією місцевої промисловості, це такі:

1. Хода селянські.
2. Повсть для шорних виробів.
3. Шорні вироби.
4. Збруя.

5. Посуд для громадського харчування.
6. Посуд гончарний.
7. Казани, відра, граблі, вила.
8. Лопати, сокири, підкови.
9. Дзеркала, гребінці, розчіски.
10. Балалайки, гітари, мандоліни.
11. Патефони, гармоні.
12. Дитячі іграшки.
13. Спортивні приладдя.
14. Вівчинні півпальто й тілогрійки.
15. Дитячий пошив, валенці.
16. Білизна, ковдри, ліжка.
17. Художні вироби.
18. Бочко-тара, меблі.
19. Господарське й туалетне мило.
20. Печиво, пряники, цукерки.
21. Повидло, варення.
22. Безалкогольні напої, пиво.

Значно підвищує якість своєї продукції місцева промисловість області. Так, по ліжковому заводу збільшується питома вага високоякісних ліжок (з сітками), поліпшує якість продукції мебльовий завод ім. Ейдемана, комбінат „Пластмас“, „Авто-перо“, фабрика музичних виробів; змінами в рецептурі сировини значно поліпшують якість продукції підприємства харчової промисловості.

В центрі уваги місцевої промисловості повинні бути якісні показники плану. Продукційність праці має зрости по місцевій промисловості на 16,4%, собівартість має бути знижена на 6,5%.

Місцева державна промисловість повинна освоїти 1934 року 8.678 тис. крб. капітальних видатків. Промислова кооперація—3.520 тис. крб. і кооперація інвалідів—666 тис. крб.

В галузі електрогосподарства

Задоволення швидко ростучих потреб промисловості і комунального господарства обумовило значні поширювальні роботи в електрогосподарстві Харкова, Полтави й Кременчука.

Пуском у IV кварталі першої черги Червонозаводської ТЕЦ накреслено довести робочу потужність харківської електростанції до 100,5 тис. квл. проти 76,5 тис. квл. 1933 року.

Початок будівництва великої паперо-прядильної фабрики в Полтаві вимагав поширити енергобазу Полтави відповідно до вимог ростучої промисловості.

1934 року накреслені роботи щодо поширення котельної і установи нової турбіни на 4.000 квт., доведення загальної потужності полтавської станції до 9.000 квт.

По кременчуцькому електрогосподарству за планом передбачено устава турбогенератора в 2.300 квт., що дасть змогу довести робочу потужність електростанції Кременчуку до 8.800 квт. за встановленої потреби в 8.570 квт.

Щодо використання місцевого палива, план 1934 року передбачає значне збільшення торфо-розроблення. Хорольські і миргородські торфозроблення повинні будуть 1934 року забезпечити видобуток 27 тис. тонн торфу, спіртотрест 27 тис. тонн, промислова кооперація 201 тис. тонн проти 40 тис. тонн, видобутих 1933 року. Чимало зростає видобуток торфа для потреб цукроварень, що

містяться в західній частині Харківської області, там, де містяться торф'яні масиви області.

В галузі сільського господарства центральним завданням плану повинна бути боротьба за високий врожай на основі запровадження правильних сівозмін, широкого застосування агротехніки, добрень, посилення енергоозброєності сільського господарства, боротьба за значне поліпшення й розвиток тваринництва так у колгоспах і радгоспах, як і серед членів колгоспів, боротьба за підвищення якісних показників усіх галузей сільського господарства, широке застосування соціалістичних форм і методів праці.

План 1934 року накреслює врожайність озимої пшениці в 14 цнт. з га, жита 12 цнт., ячменю—12, цнт. вівса 11 цнт., цукрового буряка—120 цнт. з га (проти 70 цнт. 1933 року).

На забезпечення центрального завдання—піднесення врожайності,— за планом 1934 року передбачено широке втілення агрозаходів і значне посилення енерго-машиноозброєності сільського господарства.

Важливішими агрозаходами 1934 року будуть: проведення надраннього сіву на площі в 60 тис. га, яровізація засіву на площі в 70 тис. га проти 36,5 тис. га 1932 року, цілковите охоплення всієї засівплощі правильно витриманим сівозміном,—охоплення засівом сортового насіння по озимих культурах зростає на 30%, по ярих і зернових на 75,7%,—площа під мінеральним удобренням—на 45,3% порівняно до 1933 року,—в тім числі площа буряку повністю забезпечується удобренням суперфосфатом, розмір зяблевої оранки буде доведено 1934 року до 1.200 тис. га, що дасть зріст порівняно з 1933 роком на 71,9%.

Протягом 1934 року організовується 46 машино-тракторних станцій, з них—23 нових і 23 порядком розукрупнення, довівши загальне число машино-тракторних станцій по області до 151 проти 105 на 1/І 1934 року.

Потужність тракторного парку машино-тракторних станцій зростає на 44,6% порівняно з 1933 роком, досягаючи на 1/І 1935 року 111,388 НР. Накреслено завезти 1934 року 2.900 тракторів проти завезених 1990 1933 р.

Число основних складних сільсько-господарських машин значно зростає 1934 року:

(По МТС)

Найменування	На 1/І 1934р.	На 1/І 1935р.	% зросту
1. Комбайни	130	510	292,3
2. Молотарки	5462	5662	3,6
3. Автомашини	1031	1496	44,9
4. Двигуни	4216	4316	2,3

Лінією електрифікації, за планом накреслено дальше втілення процесів електромолотьби, доводячи число точок до 302 проти 179 1933 року.

Цілковите освоєння техніки, ростучої матеріально-технічної озброєності сільського господарства має стати важливішим чинником у боротьбі за піднесення продукційності праці в сільському господарстві, у боротьбі за високий врожай зернових і технічних культур.

Особливу увагу треба приділити питанню піднесення врожайності цукрового буряка. „Щодо буряка—центральноє завдання в тім,

щоб забезпечити високі сталі врожаї і значно підвищити вихід цукру“.
(Постишев).

Головними шляхами до цього мають бути: висока якість насіння, ретельне й безперечне додержання строків обробітку й своєчасне вивезення буряку.

„Друга важливіша проблема тепер—це проблема тваринництва. Ми утворили тепер міцну зернову базу для розвитку тваринництва і ми повинні зараз справу тваринництва посунути вперед повною ходю“ (т. Постишев).

Оборот стада дає змогу 1934 року добитись значного зросту поголів'я продуктивної худоби. За основним поголів'ям запроєктовано такий зріст на 1/І—1935 р. (по КТФ)

Коней	141,5 ⁰ / ₀	до 1/І—1934 р.
Велик. рог. худоба	113,0 ⁰ / ₀	” ” ”
В т. ч. корів	161,1 ⁰ / ₀	” ” ”
Свиней	111,6 ⁰ / ₀	” ” ”
в т. ч. свиноматок	160,0 ⁰ / ₀	” ” ”
Овець	111,5 ⁰ / ₀	” ” ”
в т. ч. овцематок	120,4 ⁰ / ₀	” ” ”

Значно зростає поголів'я худоби в колгоспників, зокрема, великої рогатої худоби—з 326,7 тис. голів на 1/І—1934 р. до 496,4 тис. голів на 1/І—1935 р.

Належить передати колгоспникам порядком реалізації постанови уряду про ліквідацію безкорівності в колгоспних господарствах за рахунок середобласних ресурсів—105 тис. і через завезення з інших областей—45 тисяч телиць.

За важливіший чинник у справі розвитку тваринництва повинна стати кормова база. За планом передбачено дальше підвищення врожайності, краще проведення збирання сіна й зернових кормових культур, поширюючи посів їх порівняно до 1933 р. на 71,1⁰/₀. Якісне проведення парувальної кампанії, придбання племінних плідників має стати важливішим заходом, що вирішуватиме питання зросту поголів'я і якості його.

1934 року сільське господарство області має освоїти значні капіталовкладення. 1934 року буде вкладено в радгоспи, МТС і колгоспи області понад 90 млн. крб.

Основна маса капітальних витрат буде скерована на задоволення двох важливіших завдань, що стоять перед сільським господарством області на 1934 рік, — на піднесення врожайності й розвиток тваринництва області. З усієї маси вкладень 40,5 міл. крб. скеровано лінією машино-тракторних станцій. Ці вкладання повинні забезпечити поповнення тракторного парку, автотранспорта, збільшення сільсько-господарських машин, укомплектування машино-тракторних майстерень, організацію пересувних майстерень і т. інш.

Широкий розвиток ремонтної бази області забезпечить своєчасний ремонт, значно зменшить перестой парку й збільшить коефіцієнт використання.

Важливішими об'єктами будівництва 1934 року будуть 28 МТМ, 58 машинних сараїв, 32 льохи, 42 склепи для мінеральних добрив, 12 агрономічних лабораторій і т. інш.

Капітальні витрати на колгоспи запроєктовані в сумі 21,8 міл. крб., в т. ч. кредит 2,1 міл. крб., решта—участь колгоспів грошима і натурою. Основна сума капіталовкладень скерована на будівництво приміщень для худоби, придбання племстада, будівництво ветеринарних об'єктів, заводнення ферм і т. інш.

Конче незадовільне виконання плану капітального будівництва в сільському господарстві 1933 року в наслідок недостатньої уваги до цієї ділянки від районних радянських організацій, значні капітальні вкладення, накреслені на 1934 рік, — *зобов'язують обласні райони організації забезпечити 1934 року цілковите виконання плану капітальних вкладень розв'язуючи важливіші завдання, поставлені партією і урядом перед сільським господарством на 1934 рік.*

В галузі товарообігу

„Щоб економічне життя країни могло забити ключем, а промисловість і сільське господарство мали стимул до дальшого зросту своєї продукції, треба мати ще одну умову, а саме — розгорнутий товарообіг між містом і селом, між районами і областями країни між різними галузями народного господарства. Треба, щоб країна була вкрита багатою мережею торгових баз, магазинів, крамниць. Конче треба, щоб по каналах цих баз — магазинів, крамниць невинно циркулювали товари від місць виготовлення до споживача. Треба, щоб до цієї справи були залучені і державна торговельна мережа, і кооперативна торговельна мережа, і місцева промисловість, і колгосп, і одноосібні селяни.

Це зветься у нас розгорнутою радянською торгівлею, торгівлею без капіталістів, торгівлею без спекулянтів.

Як бачите, розгортання радянської торгівлі є тим актуальним завданням, без розв'язання якого неможливо далі рушити вперед“ (Сталін).

Цілком відповідно директивам партії товарообіг області запроєктований на 1934 р. в 1.840 міль. крб., що має забезпечити зріст порівняно з товарообігом 1933 р. на 22%.

Щоб підтягнути товарообіг на селі, план передбачає при загальному зрості по області на 22% забезпечити зріст на селі на 25,6% і по місту на 21,5%. Це дасть змогу змінити питому вагу міста й села на користь останнього, довівши 1934 року питому вагу села до 35,5% проти 34,5% 1933 року.

На базі значних реконструктивних зрушень, що стались 1933 року в промисловості і сільському господарстві, — план відповідно до змін у попиті міського й сільського споживача відозмінює структуру товарообігу в бік значного просування промислових товарів на село. Так, при зрості продовольчих товарів на селі на 17,3% маса промислових товарів має зрости на 35,1%.

Забезпечуючи безперебійне виконання завдань, поставлених перед товарообігом області, — план передбачає зріст товаропровідної мережі. Навантага населення на одну торговельну точку буде знижена з 539 1933 року до 482 1934 року по області.

Значно треба підтягнути 1934 року решту якісних показників товарообігу і в першу чергу: якість обслуговування споживача, забезпечення рентабельності мережі, зменшення витрат обертання, широкий розвиток децзаготівель на базі міцнішого зв'язку з місцевою промисловістю, промкооперацією, колгоспами, цілковите використання місцевих ресурсів.

Транспорт

В щільному зв'язку з розвитком товарообігу, із завданням забезпечення виконання всього народногосподарського плану, 1934 року до числа центральних першорядних завдань має бути поставлене

завдання рішучого поліпшення роботи транспорту — залізничного водного і автогужового.

„...Транспорт є тим вузьким місцем, об яке може спіткнутись, та може вже й починає спотикатись, вся наша економіка, і перед усім, наш товарообіг“ (Сталін, XVII партз'їд).

По діловому перебудовуючи свою роботу на основі рішень XVII з'їзду партії, постанови ЦК ВКП і ЦК КП(б)У про Донецьку залізницю, — залізничний транспорт області має забезпечити зріст вантажообігу порівняно з 1933 роком на 23%, освоївши 56 міль. крб. капітальних вкладань, скерованих в основному на поширення мережі вагонного й паротягового парку, розвантаження вузлових, напружених районів, механізацію й електрифікацію залізничного транспорту.

Найзначніші витрати 1934 року (10 міль. крб.) забезпечать виконання першої черги робіт щодо побудови харківських приміських електричних залізниць — Покотилівка - Лосево.

Значно зростає обсяг вкладань порівняно з 1933 р. в безрейковий транспорт області. Проти 16 міль. крб., освоєних 1933 р., за планом 1934 року накреслено вкласти 24 міль. крб., розгорнувши роботу на шляхах союзного, республіканського, обласного й районного значення.

Вся сума асигнованих коштів має забезпечити такі поліпшення в усій мережі автогужових шляхів і мостів області.

	Одиниця виміру	На 1/І 1934р.	На 1/І 1935р.
1. Шляхів у природному стані	кльм.	29442	27133
2. Шляхів, вкритих камнем	кльм.	945	982
3. Поліпшених і профелірованих шляхів	кльм.	1758	4008
4. Довжина мостів	пог. метр.	54799	55519

Основні об'єкти шляхового будівництва по області 1934 року це — закінчення забрукування 17,5 км. по трасі Куряж — Вільшани, закінчення брукування Градижськ — Пристань, брукування шляху Чорнухи — Городище, що зв'язує глибинний район з відбудованою 1933 року водною пристанню, закінчення й продовження робіт по мостах, що мають значне господарське значення для ряду районів області. До таких об'єктів стосуються мости:

Миропільський,
Бишкінський,
Охтирський,
Куп'янський,

Краснокутський,
Пирятинський,
Печенізький,
Семенівський.

Слід окремо підкреслити потребу ліквідувати наявне в ряді айонів розбазарювання коштів трудової участі людності.

Організація 1934 року по всіх районах області райдорвідділів, посилення уваги й відповідальності районних радянських організацій за справу гострого поліпшення шляхового господарства, — має забезпечити 1934 року цілковите виконання плану шляхового будівництва і налагодження шляхового господарства відповідно до потреб і ростиких виробничо-економічних зв'язків міста і села, міжсільських зв'язків і поставленим зрослим авто-парком області.

Значні роботи накреслені щодо освоєння малих річок, що мають вже 1934 року відіграти помітну роль щодо зменшення навантаги на залізничний і автогужевий транспорт.

1934 року повинні бути освоєні такі водні маршрути річками Сула й Удай (райони: Чорнухи, Лубни, Оржиця), по Дніпру (Градизьк, Кременчук, Оболонь, Ново-Георгієвськ), по Ворсклі (Диканька, Опошня, Полтава), по Пів. Донцю (Ст. Салтів, Печенеги, Чугуїв), по р. Псьолу (Миропілля, Гадяч).

Освоєння цих водних трас вимагатиме ряду підготовчих робіт щодо очищення річок, викорчування дубків, усунення перекатів, зняття в деяких місцях мостів і гребель, придбання й спорудження барж, моточовнів, моторів, катерів тощо і роботи щодо готування кадрів для обслуговування водного транспорту області.

Обсяг перевезень водним шляхом значно зростає порівняно з 1933 роком. Тільки по 3-х із зазначених вище районів (Лубни, Оржиця, Чорнухи) за планом 1934 р. накреслено перевезти понад 49 тис. тонн проти 2,5 тис. тонн, перевезених 1933 року.

Місцевим бюджетом передбачено асигнувати на розвиток річкового транспорту 396 тис. крб.

Закінчується будівництво Кременчуцької дамби, капітальні видатки на яку за планом 1934 року визначені в 700 тис. крб.

В галузі посилення низового зв'язку за планом передбачено довести відсоток телефонізації всіх сільрад області з 79% на 1/1 1934 р. до 87% на 1/1 1935 року. За Харківською областю залишається перше місце серед областей України щодо відсотку охоплення сільрад телефонізацією.

Головна увага скерована на підтягування телефонізації по групі глибоких і вирішальних районів області.

Так, за планом передбачено по частині районів забезпечити такий зріст охоплення сільрад телефонами 1934 року:

‰‰‰ телефонізованих сільрад районів

	На 1/1 1934 р.	На 1/1 1935 р.
1. Петровський	63,5	100,0
2. Чорнухінський	38,2	100,0
3. Оболонянський	37,0	86,4
4. Онопрієвський	40,0	100,0
5. Оржицький	52,0	66,6
6. Ульянівський	54,0	97,3
7. Козельщанський	44,5	100,0
8. Ново-Георгієвський	40,0	100,0

Слід відзначити, що 1934 року, як і 1933 року, основні матеріальні засоби до здійснення плану телефонізації сільрад (ліс і дріт) не будуть порядком централізованих фондів, — це зобов'язує районні організації, за прикладом 1933 року, розгорнути мобілізацію місцевих ресурсів, забезпечити повне виконання плану.

Щоб поліпшити телефонний зв'язок, за планом передбачені потрібні роботи (першої черги) щодо організації двобічного зв'язку. Підвищенням дротів на ділянках Полтава-Харків і Харків-Лубни буде значно впорядкований безпосередній зв'язок Харкова з рядом районів області.

Перебудовується міська телефонна мережа проводів: Полтави, Сум та ряда районних телефонних станцій.

До плану 1934 року включено ряд заходів щодо посилення поштового господарства і апарата, що забезпечив би швидку й акуратну приставку поштово-газетної кореспонденції.

Чималі роботи накреслені за планом радіофікації районів, забезпечення безпосереднього зв'язку райцентрів з сільрадами, радгоспами і колгоспами району.

Всіх капітальних видатків на зв'язок накреслено за планом 4997,2 міл. крб. З місцевого бюджету за планом накреслено відповідно до лімітів уряду 1.200 тис. крб.

Народна освіта — план передбачає збільшення обсягу видатків до 135,7 міл. крб. проти 106 міл. крб. 1933 року і 81 міл. крб. 1932 року (місцевий бюджет).

Ці видатки забезпечать приріст контингентів по всій мережі шкільної і дошкільної освіти, збільшення норм видатків на учня, забезпечення перехідного і нового будівництва по м. Харкову і області.

План передбачає зріст учбових видатків на 43% по I концентру і 15% по другому. Забезпеченість учнів стабільним підручником з 25% 1933 року зростає до 40% 1934 року.

Важливішим завданням 1934 року повинно бути зниження відсотку другорічництва й гостре зменшення відсіву.

Забезпечення всієї мережі кваліфікованими педагогічними кадрами є одним з актуальніших завдань 1934 року. Загальна потреба в нових педагогічних кадрах для 1934 року обчислена в 5.427 чол. Цю потребу накреслено задоволити випуском інститутів, педтехнікумів, спеціальних курсів і заходами, що підвищують кваліфікацію радянського вчителя.

Значні роботи на 1934 рік накреслені в галузі шкільного будівництва. За планом передбачено закінчити по області 70 шкіл перехідного будівництва і побудова 6 нових шкіл (3 у Харкові — виселок ХТЗ, Журавлівка, Новоселівка, в Богодухівському районі — с. Мирне, в Сумах і Кременчуці).

Крім того, за планом накреслені асигнування — 2,1 міл. крб. на ремонт шкільних приміщень. Це має забезпечити впорядкування, підтримання й забезпечення ростучих шкільних фондів області.

Виділяється по районах 98 зразкових будинків колективістів. Ці будинки одержують потрібні кошти і обладнання, що забезпечують належну якість масово-політичної роботи.

Накреслено побудувати 18 сільських кіно-театрів, обладнаних сценою, бібліотекою, радіоаудиторією, фізкультурною і т. інш.

Закінчується будівництво Червонозаводського театру. 1934 року будуватимуть великий оперний театр і пам'ятник Тарасові Шевченку в м. Харкові.

Щодо охорони здоров'я,—план передбачає поліпшення якості обслуговування медико-санітарної мережі по області, значний зріст числа ліжок, забезпечення ряду протипошесних заходів по області, закінчення перехідного будівництва і ряд нових об'єктів.

По області додатково 1934 року буде розгорнуто 1492 нових ліжка. Це дасть змогу число ліжок на 1.000 людності по області піднести з 2,05 до 2,28 (в т. ч. по селу з 0,96 до 1,05). З нової мережі, накресленої 1934 року, слід відзначити: 20 акушерських пунктів, 11 нових санбаклабораторій, 21 дезпункт, 6 малярійних пунктів, 14 кіревих, 108 дезінсекторів при медпунктах, введення в експлуатацію першої черги полтавської дезстанції і т. інш.

Напруженим для охорони здоров'я Харківської області залишається стан із забезпеченням медкадрами. По області будуть райони, що мають 1—2 лікарів. Невідкладним завданням 1934 року має стати перерозподіл кадрів, забезпечення в першу чергу найвідсталіших щодо кадрів районів.

Накреслено продовжувати будівництво великої лікарні в Харкові, будівництво двох науково-практичних інститутів Наркомздоров'я, 3-х амбулаторій у районах, медсанцех на заводі ім. Фрунзе, лікарень в Кишеньках і Яготині, інфекційний барак у Люботині і т. інш.

З місцевого бюджету на капітальне будівництво буде витрачено 1.826,5 тис. крб. проти 1,025 тис. крб. 1933 року. Вся сума видатків по місцевому бюджету буде доведена 1934 року до 40,3 міл. крб. проти 30,0 1933 року.

В галузі комунального господарства за планом передбачені—відповідно до лімітів уряду—капітальні видатки в сумі 56,7 міл. крб.

Ці вкладання забезпечать відповідно до зросту культурно-побутових потреб трудящих, зріст впорядкування міст і райцентрів області і в першу чергу—м. Харкова, де зосереджено понад 100 тис. кадрових робітників, велетнів соціалістичної індустрії.

Важливішими об'єктами будівництва по м. Харкову будуть: закінчення першої черги будівництва Донецького водогона, поширення міського водогона й каналізації, побудова нової Опанасівської трамвайної лінії, значний ремонт вагонного парку, придбання автобусів, таксі, вантажних машин, поширення охоплення домоволодінь газифікацією, закінчення будівництва готелів, будівництва 3-х лазень, асфальтування й брукування понад 60 клм. і чималі роботи щодо озеленення м. Харкова.

В інших містах і райцентрах області вкладенням 7.900 тис. крб. буде забезпечено поширення Кременчуцької і Полтавської електростанцій, поширення і будування водогонів у Кременчуці, Полтаві, Миргороді, Сумах і Лубнах, закінчення двох лазне-пральних комбінатів у Кременчуці і Чугуєві, будування нових 12 лазень по райцентрах, ремонти і налагодження ряда малопотужних силових установок у райцентрах, забезпечуючи електроосвітлення 1934 року в глибинних районах області.

Вкладення в комунальне господарство інших міст 1934 року вдвічі перевищують вкладення 1933 року. *Це зобов'язує районні організації, суворо додержуючи планової дисципліни щодо напрямку вкладень, передбачених за планом, забезпечити максимальну ефективність вкладених коштів і рентабельність експлуатації ростучих основних фондів комунального господарства.*

В галузі житлового будівництва план 1934 року передбачає закінчення всього перехідного будівництва і нове будівництво лінією промисловості і відомств.

Разом у житлове будівництво має бути вкладено 1934 року 32,5 міл. крб.

Накреслено ввести в експлуатацію 227 тис. кв. метр. проти 146, заведених в експлуатацію 1933 року.

План житлового будівництва, місцевої підлеглисті, на 1934 рік затверджений обсягом 16,3 міл. крб. Цей план забезпечує заведення в експлуатацію 1934 року 105,7 тис. кв. метр. житлової площі.

План житлового будівництва області включає закінчення будівництва будинків для райактива в 16 районах області і будівництва 4-х будинків в таких глибинних районах області: Семенівському, Оболонському, Петровському і Липово-Долинському.

Основна маса всього житлового будівництва, накресленого до введення в експлуатацію 1934 року, зосереджена у Харкові і скерована головню на поліпшення житлових умов робітників ХПЗ, ХТЗ, ХТГЗ, ХЕМЗШ і „Серп і Молот“.

Зваживши великі дефекти житлового будівництва 1933 року, міські і районні організації повинні будуть спочатку будівництва виділити основні важливіші об'єкти і на них зосередити матеріально-трудові ресурси, категорично уникаючи розпорошення коштів, що спостерігалось у практиці будівництва минулого року, одночасно суворо борючись за виконання директив уряду про зниження вартості будівництва.

* * *

За планом 1934 року намічено всіх капіталовкладень у народне господарство Харківської області (союзної, республіканської і обласної підлеглисті) на суму 456 міл. крб. проти 420 міл. крб. 1933 р. *).

Головні вкладення освоює державна промисловість—157,3 міл. крб., друге місце посідає сільське господарство—92,1 міл. крб. (радгоспи, МТС, колгоспи), третє місце—транспорт—77,4 міл. крб. і далі—комунальне господарство—56,7 міл. крб., народна освіта і охорона здоров'я—34,3 міл. крб., житлове будівництво—32,5 міл. крб.

Структура капітальних вкладень 1934 року характеризується: 1) підвищенням питомої ваги сільського господарства, що сталося через посилення матеріально-технічної озброєності сільського господарства і вкладенням у розвиток тваринництва області; 2) зростом вкладень у транспорт і 3) обсягом капіталовкладень у житлове комунальне і соціально-культурне будівництво області, що забирає понад 100 міл. крб. і забезпечує дальший зріст матеріального добробуту трудящих міста і села.

Новим у плані 1934 року у відміну від 1933 року є те, що чималі суми капіталовкладень повинні бути освоєні рядом райцентрів і, передусім, глибинними відсталими районами, що на їх підтягування й скерована основна маса капітальних видатків області.

Ряд глибинних районів, одержуючи капітальні вкладення ліній сільського господарства, на низовий зв'язок, шляхове будівництво, школу, лазню, лікарню, кіно-театр, будинок для райактиву,—виходять на рівень середніх показників області, значно підвищуючи рівень задоволення культурно-побутових потреб трудящих колгоспного села.

Понад 10 районів повинні будуть 1934 року освоїти капітальних вкладень понад 500 тис. крб. проти максимум сотні тисяч 1933 року.

*) Ліміти вкладень по союзному і республіканському господарству області повністю не уточнені.

	Назва районів	Всіх кап. видатків 1934 р.	В т і м ч и с л і			
			В сіль- гос-во	Шлях. буд-во	Нар- освіта	Житлово- комун.
1	Глобинський	921,4	218,4	198,2	423,3	55,9
2	Ульянівський	585,0	221,0	218,0	49,1	28,0
3	Печенізький	579,6	124,0	93,9	334,7	6,0
4	Вовчанський	645,4	40,1	180,6	347,7	31,0
5	Кишенківський	655,0	111,5	100,0	315,0	22,9
6	Н. Георгієвський	558,5	127,5	167,0	311,5	43,0
7	Краснокутський	750,8	167,6	190,9	332,1	52,0
8	Балаклієвський	765,5	247,3	236,0	30,0	191,0
9	В. Бурлуцький	787,9	187,5	179,0	361,6	55,9
10	Чорнухінський	1084,0	176,2	195,0	426,7	50,0
11	Карлівський	1207,0	207,5	171,0	66,5	257,4

Значна питома вага області в народному господарстві України свідчить про ту роль і відповідальність, яку несуть трудящі Харківської області в боротьбі за виконання народногосподарського плану 1934 року.

Під проводом вождя партії т. Сталіна, ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)У, під безпосереднім проводом обласного партійного комітету, неухильно борючись за генеральну лінію партії—більшовики, всі трудящі Харківської області народногосподарський план на 1934 рік виконують.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

Промисловість Харківської області ввійшла в 1933 рік з значно поширеною і технічно-реконструйованою виробничою базою.

Після того, як стали до ладу велетні тракторобудування — ХТЗ, турбобудування — ХТГЗ, завод підвіс-шляхів, після ґрунтовної реконструкції і поширення паротягобудівельного заводу — ХПЗ, ХЕМЗ'у, „Серпа й Молота“, „Світло Шахтаря“, заводу ім. Фрунзе в Сумах, Крюківського вагонобудівельного заводу в Кременьку, заводу „Метал“ у Полтаві та ряда інших підприємств — роль Харківської області ще більше зросла, як центр машинобудування Союзу.

Поряд цього Харківська промисловість збагатилась рядом потужних технічно високоозброєних підприємств легкої і харчової промисловості (цукроварня ім. Сталіна в Лохвиці, маргариновий завод, молочний завод у Харкові тощо). Ґрунтовно реконструйовано такі підприємства, як сукона фабрика „Червона Нитка“, панчошні фабрики в Харкові і Полтаві, взуттєва фабрика № 5 та інші, що перетворились по суті у нові технічно досконалі підприємства.

1933 року, першого року другої п'ятирічки, перед харківською промисловістю поставлено було завдання дальшого зросту виробництва й поліпшення якості продукції на базі освоєння зрослих великою мірою основних фондів. Завдання освоєння нової техніки було поставлено, як одну з вирішальних умов промплану 1933 року.

За обсягом виробництва, вся держпромисловість Харківської області зросла з 1097,8 міль. крб. до 1207 міль. крб., що дало приріст за 1933 рік на 10,0%.

Найбільший зріст продукції за 1933 рік дала провідна галузь — машинобудування — на 27,8%. Слід відзначити велике число підприємств, що виконали і перевищили планові завдання 1933 року. Велетні машинобудування — ХПЗ і ХТЗ перевиконали річний план на 9,4% і 3,2%, реммашзавод — 115,6%, інструментально-лекальний завод ім. Лобанова — 103,0%, завод „Комунар“ 102,6%, завод „Ковкий чугун“ — 106,4%, Канатний завод ім. Петровського — 107,8%, комбінат ім. Мануїльського — 107,1%, ф-ка „Червоний текстильник“ (Суми), парцеляновий завод (Буди).

Продукція групи підприємств, що виробляють засоби виробництва, зросла 1933 року з 559,8 міль. крб. до 687,7 міль. крб. або на 22,8%.

Проте, план по всій держпромисловості виконаний на 87,2%. По машинобудуванню річний план виконаний на 96,8%. На невиконанні плану по всій держпромисловості відбилася головню слаба робота легкої і харчової промисловості.

Уся державна промисловість виконала план по продукційності праці на 96,3%, підвищивши виробіток на одного робітника, порівняно з 1932 роком, на 15,7%. Не тільки виконання, а й перевищення завдань по продукційності праці досягла промисловість м. Харкова, а саме — 101,9%, приріст проти 1932 року становить 15,9%.

План зниження собівартості промисловості м. Харкова перевищила. За завдання знизити собівартість на 7,5% досягнуто зниження в 10,96%.

Проте, досягнення харківської промисловості в боротьбі за зниження собівартості продукції були б значніші за умови задовільної роботи всіх її галузей.

Технічні зрушення в харківській промисловості характеризуються великим розвитком провідних елементів технічної реконструкції. На всіх підприємствах і особливо машинобудування — величезними темпами проходить механізація трудомістких процесів. Механізується праця в ливарних, ковальських цехах, механізується середзаводський транспорт. Підприємства насичуються складнішими верстатами — автоматами. Застосовуються верстати з гудзиковим управлінням („Келлер“ на ХТЗ), підвищується великою мірою клас точності роботи (верстат „Сін“ на ХТЗ) і т. інш. У харківській промисловості запроваджуються нові технологічні процеси — електро і автогенове зварювання. Електроозброєність одного робітника по м. Харкову за перше п'ятиріччя зросла в 6,5 разів (з 233 кв. год. до 1550 кв. годин). Загальна трансмісія відходить на другий план, її місце посідає індивідуальний мотор, багатомоторовий привод, пригнаний у фланц-мотор.

Щодо освоєння нової техніки — харківська промисловість має чималі успіхи.

Тракторний завод протягом одного року освоїв проектну потужність, знімаючи з конвейера 145 тракторів на добу. Повністю освоєно складне імпортове обладнання. Завод успішно бореться за перевищення проектної потужності.

Велетен турбобудування освоєє виробництво потужних турбогенераторів.

Машинобудування харківської області освоїло виробництво ряду машин, раніш не вироблюваних в СРСР.

Освоєно виробництво потужних тракторів „Комунар“ і „Комінтерн“, дизелів (ХПЗ); освоєно апаратуру для автоматичного управління доменними підйомниками, мотори для вальцювальних станів, вибухово-безпечні двигуни, агрегати для електролізу алюмінія і т. інш. (ХЕМЗ); складні молотарки („Серп і Молот“), устаткування для середзаводського транспорту (завод ім. Шевченка); стрічкові транспортери, скрепера, катринки, навалочну машину („Світло шахтаря“); виробництво потужних компресорів для хемічної промисловості (завод ім. Фрунзе) і т. інш.

Харківська промисловість на базі технічної реконструкції проробила величезну роботу і дійшла вирішних успіхів у справі звільнення країни від чужоземної залежності, заощадивши країні десятки мільйонів карбованців.

1934 рік є другим роком великих робіт другого п'ятирічного плану, прийнятого XVII історичним з'їздом партії.

Величезні завдання плану другої п'ятирічки: побудова безкласового суспільства, вивершення технічної реконструкції всіх галузей народного господарства, визначають особливо велику провідну роль машинобудування в реконструкції народного господарства.

За обсягом виробництва продукція харківської держпромисловості зростає з 1279,8 міл. крб. 1933 року до 1628,4 міл. крб. 1934 року, або на 27,2% *) Продукція машинобудування зростає з 634,4 міл. крб. 1933 року до 797 міл. крб. 1934 року — на 25,7%.

*) По союзній і республіканській промисловості числа доводять загальну тенденцію розвитку. Остаточних даних по всіх підприємствах ще нема.

За окремими Наркоматами та галузями державна промисловість зростатиме так:

	1933 р.	1934 р.	% до 1933 р.
Промисловість Н. К. Т. П.	620,4	767,4	125,3
» Н. К. Л. П.	216,5	225,2	104,0
» Н. К. Лісу	17,5	22,4	127,0
» Н. К. Постач	262,9	373,8	142,0
» Ком. Загот. РПО	76,4	126,6	165,7
» НКомгосп	2,4	3,1	129,1
» НКЗдоров'я	15,6	21,1	135,2
Інші відомства	68,1	87,8	127,0
Всього державна	1279,8	1628,4	127,2
Промислов. громадськ організ.	45,5	55,9	124,0
Кооперативна пром-сть	289,2	353,4	122,1

Основні галузі державної промисловості

	1933 р.	1934 р.	% до 1933 р.
1. Металообробка	660,8	822,9	124,5
в т. ч. машинобудування	634,4	797,1	125,7
2. Будматеріали	11,0	17,1	155,3
3. Легка промисловість	229,5	243,1	105,9
в т. ч. текстильна пр-сть	95,6	97,6	102,1
Шкіряно-взуттєва	27,4	35,5	129,4
4. Харчова (система НКпостачу й КомЗагот РПО)	342,3	504,0	147,2
Цукрова промисловість	74,3	94,0	126,8
Борошномельна промисловість	76,4	126,4	165,7
Жирова промисловість	18,5	38,5	208,0
Кондитерська промисловість	53,0	71,9	135,7
5. Лісова промисловість	17,5	22,4	127,0
6. Інші галузі	18,7	18,9	101,1
Всього	1279,8	1628,4	127,2
в тому числі по м. Харкову	927,0	1098,3	118,5
машинобудування Харкова	564,0	687,0	121,9

Структурні зрушення в промисловості області характеризуються такими даними:

Питома вага основних галузей по всій державній промисловості області

	1933 р.	1934 р.
1. Металообробна	51,6%	50,4%
В т. ч. машинобудування	49,5%	49,0%
2. Будматеріали	0,9%	1,1%
3. Легка промисловість	17,9%	14,9%
4. Харчова промисловість	26,8%	31,0%
5. Лісова промисловість	1,4%	1,4%
6. Інші галузі	1,4%	1,2%
	100%	100%

Основну масу промислової продукції і в 1934 р. продукуватиме державна промисловість міста Харкова, знижуючи свою питому вагу з 72,6% до 67,5% в наслідок значного зростання промисловості області і зокрема борошномельної та цукрової промисловості.

Питома вага промисловості м. Харкова у державній пром-сті області

	1933 р.	%	1934 р.	%
Уся державна промисловість Харкова	927,0	72,6	1098,3	67,5
Державна промисловість області (без Харкова)	351,8	27,4	530,1	32,5
Всього	1279,8	100%	1628,4	100%

Питома вага продукції машинобудування області і Харкова до всієї продукції державної промисловості

	1933 р.	%	1934 р.	%
Вся продукція державної промисловості області	1279,8	100%	1628,4	100%
В т. ч. машинобудування	634,4	49,5	797,1	49,0
Вся продукція державної промисловості Харкова	927,0	100%	1098,3	100%
В т. ч. машинобудування	564,0	60,8	687,0	62,6

По окремих заводах показники 1933 року характеризуються так:
ХТЗ збільшує випуск тракторів з 31.660 штук 1933 року до 40.000 штук.

ХПЗ освоює масове виробництво потужних тракторів „Комінтерн“. Зростає питома вага потужніших паротягів (типа ЕМ).

ХЕМЗ збільшує свою продукцію з 98,5 міл. крб. 1933 р. до 117,8 міл. крб. 1934 року—на 19,6%, освоюючи ряд нових видів машин і апаратури для електрообладнання провідних галузей господарства—металургії, нафтовидобутку, транспорту тощо.

Турбогенераторний завод 1933 року виробляє 2 турбогенератори потужністю в 50 тис. квт., 6 турбін потужністю в 22 тис. квт., синхронні фазокомпенсатори, потужні гідрогенератори і дизельні генератори.

Серп і Молот освоює ряд нових, важливих для сільського господарства машин і знарядь. Випускається вперше бурякокопачі, що механізують вельми трудомісткий процес копання буряку. Освоюється виробництво: бурякозбиральних комбайнів, рижових молотарок японського зразку, потужні електромолотарки, що заощаджують робилу на 50%.

Крім своєї основної продукції, завод, порядком використання резервної потужності ливарні, виготовлюватиме вагонні центральні (20.000 шт.), що набирає надзвичайно великої ваги для залізничного транспорту.

Хемічне машинобудування на заводі ім. Фрунзе в Сумах зростає на 26%. Цей зріст базується на величезних успіхах, досягнутих заводом щодо освоєння найновіших видів складної хемічної апаратури.

1934 року завод ім. Фрунзе має випускати компресори з тисненням 300 атмосфер, повітряні компресори, циркуляційні і центробіжні смоки, центрофуги та інші.

З невеликої ремонтної майстерні завод „Метал“ у Полтаві перетворився в найбільший на Україні завод текстильного й поліграфічного машинобудування. Його продукція 1934 року зростає на 71,7% і перебудовується в напрямі кваліфікованіших машин (системи „Оверлок“ і „Кеттель“), верстаків „Гроссер“, а також збільшується втричі випуск поліграфічних машин „Агітка“.

Великого розвитку набирає велобудування і радіобудування. Число випуску велосипедів зростає з 63 тисяч шт. до 90 тисяч шт.

Збільшується кількість репродукторів, що їх випускає радіозавод, з 62,6 тис. шт. до 130 тис. шт., при чім, замість репродукторів застарілого типу (УР-5) будуть випускатись досконаліші (типа „Пролетар“).

Виробництво транспортно-технічного обладнання розвивається із зростом виробництва нового підприємства „Підвісшлях“, що прямує до освоєння своєї проектної потужності. Продукція заводу зростає на 28,8% порівняно до 1933 року.

Виробнича база харківського машинобудування поповнюється 1934 року новим велетнем—верстатобудівельним заводом. Наприкінці року повинна бути закінчена перша черга робіт по будівництву цього заводу. Будування заводу кладе початок розвитку верстатобудування в Харкові масовим масштабом.

Поряд зростання машинобудівництва та інших галузей план 1934 року передбачає значний зріст виробництва речей ширшогожитку. Директива XVII партійного з'їзду про розвиток товарообігу на базі

ростучого виробництва предметів ширьжитку відбувається в плані розвитку легкої і харчо-смакової промисловості Харківської області 1934 року.

Продукція цих галузей промисловості зростає з 571,8 міл. крб., 1933 року до 747,1 міл. крб. 1934 року, цебто на 30,7%.

Особливо велике завдання стоїть перед цукропромисловістю Харківської області, що має збільшити свою продукцію на 26,8% проти 1933 року. Підвищення врожайності і цукровості буряка, боротьба з різними втратами, повинні забезпечити цілковите виконання цукровою промисловістю поставленого перед нею на 1934 рік відповідальнішого завдання.

Великі якісні завдання за одночасного подвоєння продукції (208%) одержує 1934 року миловаренна й парфумерна промисловість з переходом на більшу жировість і сортовість своїх виробів.

Повну перебудову свого асортимента із чималим поліпшенням якості і зовнішнього оформлення своїх виробів повинні здійснити 1934 року і решта галузей легкої і харчової промисловості, особливо швейна, взуттєва і кондитерська галузі.

1934 року розгортається будівництво в Полтаві паперово-прядильної фабрики з проектною потужністю на 100 тисяч веретен. Ця фабрика, що базується на переробленні української бавовни, має стати основою потужного текстильно-трикотажного комбіната і перетворити м. Полтаву на важливіший текстильний центр України.

Число кадрових робітників всієї державної промисловості Харківської області зростає 1934 року з 120,5 тис. чол. до 130,5 тис. чол. — на 8,3%.

Перед харківською промисловістю 1934 року стоїть завдання — підвищити продукційність праці на 16,3%.

По машинобудуванню продукційність праці має зрости на 18,1%.

За основне джерело зросту продукційності праці для харківської промисловості в цілому, і в першу чергу, для машинобудування, править освоєння нової техніки. Освоєння нового устаткування, підвищення коефіцієнту використання його, досягнення повної технічної потужності верстатів і агрегатів — все це в першу чергу має дати зріст продукційності праці 1934 року.

Важливішим джерелом зросту продукційності праці є ущільнення робочого дня. Боротьба за 420 хвилин продукційної праці, розгортання соцзмагання й ударництва, утворення техпромфінплану і втілення його у виробництво, боротьба за чітку організацію праці на підприємствах — забезпечить виконання плану зросту продукційності праці 1934 року.

За планом 1934 року підвищення якості продукції машинобудування скеровано на поліпшення типу машин, заходів щодо раціоналізації технологічних процесів, що ведуть до скорочення браку, поліпшення режиму термічного господарства, підвищення точності механічного обробітку і т. інш.

По легкій та харчо-смаковій промисловості підвищення якості продукції в плані 1934 року здійснюється більш раціональним асортиментом, кращим добором матеріала, ретельним виконанням процесів обробітку, що забезпечує якість виробів і зовнішнє оформлення.

По Харківській промисловості за планом передбачений ряд організаційно-технічних заходів, скерованих на підвищення якості продукції, посилення роботи лабораторій, зміцнення апаратів технічного контролю, раціоналізацію технологічних процесів, запровадження ряду додаткових операцій.

МІСЦЕВА ДЕРЖАВНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

1933 року обсяг виробництва всієї промисловості збільшився з 90,1 млн. крб. до 98,2 млн. крб., давши приріст на 9,0%. В тім числі місцева металообробна промисловість зросла з 20,2 млн. крб. до 20,7 млн. крб.—на 2,5%, легка—з 31,0 млн. крб. до 34,6 млн. крб.—на 11,6%.

1933 року місцева промисловість освоїла капіталовкладень на 7,2 млн. крб. В наслідок цих капіталовкладень було забезпечено—організацію нових виробництв: комбіната „Хемпластмас“, пирятинської фабрики шкільного обладнання, харківської фабрики музінструментів, організовано морський промисел у Бердянську. Поширено й реконструйовано виробничу базу таких важливіших підприємств місцевої промисловості: апаратно-радіаторного, трикотажної фабрики ім. Мікояна, лубенської деревообробної, Автоперо, полтавської рукавичної, ряда заводів будматеріалів, ліжкового заводу, полтавської кондитерської фабрики, поширено ставкове господарство і т. інш.

Здійснення капітальних робіт забезпечило дальшу механізацію найтрудомісткіших процесів виробництва ряда підприємств місцевої промисловості (лубенська повстяна фабрика—механізовано настил повсті, лубенська деревообробна, комбінат „Пластмас“, ф-ка дзеркал, „Червоний кондитер“ у Харкові, заводи будматеріалів і т. інш.). Проте, робота місцевої промисловості 1933 року не стояла на рівні завдань, що їх поставили перед нею партія і уряд в справі всебічного розвитку виробництва предметів широкого вжитку.

В наслідок слабого господарського і адміністративно-технічного керівництва, значних організаційних хиб,—план 1933 року місцева промисловість не виконала. По всій місцевій промисловості план виконано по валовій продукції на 73,1%. Особливо погано працювала промисловість місцевих будматеріалів, що виконала план на 54,1%. Невиконано якісні показники плану.

Щодо продукційності праці—план виконано на 96,1%. Замість зниження собівартості місцева промисловість дала підвищення її на 6,3%.

Недостатньо розгорнута була боротьба за поліпшення якості продукції. Особливо погана була якість продукції на таких підприємствах: посудно-емаліровочний завод, харківська дзеркальна фабрика, завод Ейдемана. Виробництво фото-апаратури ліквідоване через неприпустимо низьку якість продукції. Слід відзначити, що в IV кварталі в наслідок збільшення уваги партійних і радянських організацій до місцевої промисловості, робота окремих підприємств значно поліпшилась так щодо виконання виробничих планів, як і підвищення якості продукції.

План 1934 р. по місцевій промисловості побудовано відповідно до рішень XVII з'їзду партії про підвищення ролі і ґрунтовне по-

ліпшення роботи місцевої промисловості щодо розвитку виробництва предметів широкого вжитку.

План 1934 року накреслює рішуче поліпшення асортименту виробів місцевої промисловості, відповідно до зрослих потреб трудящих міста і колгоспного села, потреб місцевого будівництва, радгоспного і колгоспного виробництва.

За планом 1934 року по державній місцевій промисловості накреслені такі основні показники:

Показники	Одиниця виміру	Сума	% до 1933 р.
Валова продукція в незмін. цінах 1926—27 р.	тис. крб.	154951,1	156,5
В т. ч. ширпотреб	"	130750,8	159,8
Середн-спис. число кадрових робітників . .	чол.	14964	134,3
Капіталовкладення	т. крб.	8678,0	120,5
Середн-річн. вироб. на одного робітника . .	крб.	10355,0	116,4
Середн-річна зарплата на одного робітника .	"	1310	103,9
Зниження собівартості	%	—	—6,5

У питомій вазі окремих галузей місцевої промисловості 1934 р. відбуваються такі зміни:

Галузі промисловості	Питома вага	
	1933 р.	1934 р.
1. Металообробна	15,9	13,4
2. Промисловість будматеріалів	4,4	5,0
3. Легка промисловість	35,2	31,3
4. Лісова "	5,7	6,4
5. Харчова "	38,8	43,9
Всього	100,0	100,0

І. Металопромисловість

1933 року сталися такі зміни у виробничій спеціалізації заводів місцевої металопромисловості: на базі апаратного виробництва (харчова, медична та хемічна апаратура) бувш. апаратного заводу, наново побудованого на території експериментального комбіната радіаторного цеха і самого експериментального комбіната утворено єдиний апаратно-радіаторний завод—для виробництва харчової, медичної і хемічної апаратури та радіаторів; на базі бувш. апаратного заводу утворено спеціалізований посудно-емаліровочний завод.

Виконання плану 1933 року по всіх металопідприємствах характеризується такими даними:

З а в о д и	% виконання плану				Знижен. со- біварт. у %	
	По вал. продукц.	По числу роб.	Прод. праці	Пересічна зарпл. і роб.	План	Виконано
1. Ліжковий зав. Чубаря	85,8	90,4	94,8	98,0	+0,34	+37,8
2. Апар.-радіаторний	55,1	62,7	87,7	98,8	+11,4	+5,8
3. „Ковк. чавун“	106,4	95,1	111,8	100,3	-6,3	-4,5
4. Посудн.-емаліровочн.	75,6	96,1	78,6	91,4	+25,5	+47,3
5. Чугуєвський зав. „Смычка“	62,0	69,2	89,4	103,0	-5,5	+6,5
Р а з о м	79,9	80,2	96,0	99,9	-3,8	+17,4
1. Верст. будів. з-д „Комунар“	102,9	89,1	115,6	107,4	-3,8	-3,4
2. Маш. буд. з-д „Красный Луч“	79,5	67,2	118,2	93,1	-3,0	+20,7
3. Вагова база	125,8	80,0	157,3	134,2	-	-
Р а з о м	99,1	78,3	126,6	107,9	-	-
В с ь о г о	79,7	79,8	99,9	101,4	-	-

Крім заводів „Ковкий Чавун“ і „Комунар“ план 1933 року невиконаний за всіма кількісними і якісними показниками.

За планом 1934 року по місцевій металообробній промисловості накреслені такі основні показники:

	Один. виміру	План 1934 р.	% до 1933 р.
1. Вал. прод. в цінах 1926/27 р.	тис. крб.	20626,8	132,1
• Середн.-річн. виробіток на одн. кадр. робітника	крб.	9675,4	106,7
3. Середн.-річн. зарплата одн. кадр. робітника	„	1643,4	103,0
4. Число основн. кадр. роб.	чол.	2138	123,8
5. Капіталовкладення	тис. крб.	353,3	80,5

Виробнича програма 1934 року побудована на основі максимального використання виробничо-технічних можливостей заводів для забезпечення найбільшого приросту продукції ширьжитку.

По підприємствах основні показники такі:

1. Ліжковий завод ім. Чубаря: мусить 1934 р. дати валової продукції на 9.537 тис. крб., що становить 133,7% до 1933 року.

Поряд із зростанням 1934 року виробництва ліжок з 222,827 штук 1933 року до 289,140 штук (або на 29,7%), в асортименті виробів ліжкового заводу відбуваються значні зміни в напрямі збільшення випуску високоякісних ліжок з сітками при зменшенні питомої ваги ліжок без сіток. До асортименту заводу запроваджується два нових типа ліжок з нікелевим оздобленням (модель № 540 і 541). Здійснюється ряд заходів для поліпшення якості продукції: втілення електрозварювання, штампування вилок, регламентація шихти, додаткове обрубання і запилювання литих частин, повторне фарбування, шліфування і лакування ліжок.

На проведення невідкладних робіт (придбання додаткового обладнання, капітальний ремонт і т. інш.) завод 1934 року одержить 54,4 тис. крб. (49,7% до 1933 р.).

Ліжковий завод мусить 1934 року забезпечити:

- а) підвищення продукційності праці на . . . 9,4%
- б) збільшення середн. річн. зарплати на одного робітника на 3,5%
- в) зниження собівартості 25,0%

2. Апаратно-радіаторний завод: програма заводу по випуску валової продукції 1934 року становить 1995 тис. крб. або 145,5% до 1933 року, розвиваючи спеціалізацію, план 1934 року вносить значні структурні зміни в номенклатурі й асортименті виробів, а саме:

а) 1933 року завод випустив 12,619 кв. метр. радіаторів і питома вага радіаторного виробництва становила 20,5%. План 1934 року передбачає випуск 56 тис. кв. метр. радіаторів (433,8% до 1933 року). Питома вага радіаторного виробництва збільшується до 45,3%;

б) 1933 року завод випустив різних харчових, медичних і лабораторних апаратів 515 штук. 1934 року передбачається збільшення випуску цих апаратів до 945 штук, що становитиме 182,0% до 1933 року.

План 1934 року передбачає зниження собівартості на 37%.

3. Ливарно-механічний завод „Ковкий Чавун“ мусить випустити 1934 року валової продукції на 800 тис. крб. або 107,4% до плану 1933 року.

Коштом скорочення виробництва сірого литва на 46% (130 тонн проти 241 тонн 1933 року) збільшується виробництво „Ковкого Чавуна“ (фітінги, велодеталі і т. інш.) з 292 тонн 1933 р. до 386 тонн 1934 р. на 32%. Зниження собівартості накреслюється на 14,7%.

Щоб поліпшити якість продукції і знизити собівартість, 1934 року на заводі треба провести: капітальний ремонт устаткування, встановлення нормального режиму роботи томільних печей і вагранок на основі лабораторних досліджень, впорядкування модельного і шихтного господарства, втілення технічно обґрунтованих норм виробітку, нормалізація витрачання основних і допоміжних матеріалів.

4. Посудно-емаліровочний завод збільшує своє виробництво до 3,327 тис. крб.—зріст на 34% до 1933 року. По окремих виробках цей зріст характеризується такими даними:

- а) по емальпосуду з 180,4 тонн до 266,2 тонн—на 49%;
- б) по оцинкованому посуду—з 407,4 тонн до 720,6 тонн—на 78,5%;
- в) по вогнегасителях—з 18,108 штук до 34 тис. штук—на 87,7%;

г) по лихтарях „Люкс“ — з 4.733 штук до 6.600 шт. — на 39,4%. Продукційність праці зростає на 7,4%, зарплата на 1,2%, собівартість знижується на 8,4%.

В асортименті виробів цього заводу відбувається ряд змін, що підвищують якість продукції: скорочення виробництва дрібного та збільшення — великого, середнього й порціонного посуду, кантовка корит катанкою, нові коліри емалі, втілення електрозварювання і штампування, опрацювання нової конструкції лихтаря „Люкс“ і т. інш.

5. **Обозний завод „Смычка“** — дає випуск продукції 1934 року на суму 2.407 тис. крб., що дає зріст на 68,6% до 1933 року. Завод мусить збільшити виробництво:

1. Селянських ходів, що йдуть на задоволення потреб колгоспного села — з 3.103 шт. 1933 року до 11 тис. штук 1934 року, що дає збільшення на 254,4%.

2. Вироби ширпотребу з покидів свого виробництва з 15,5 тис. крб. 1933 р. до 24,4 тис. крб. 1934 р., що дає збільшення на 57,4%.

На проведення капітальних робіт заводі дано 135 тис. крб., в т. ч. на поширення і реконструкцію основних цехів і придбання обладнання — 125 тис. крб.

Завод мусить 1934 року забезпечити:

1. Зріст продукційності праці на	22,3%
2. „ зарплати на	8,9%
3. Зниження собівартості на	8,3%

6. **Верстато-будівельний завод „Комунар“**, збільшуючи свою програму 1934 року проти 1933 року на 3,2% (955,3 тис. крб. проти 926 тис. крб.), освоює 1934 року виробництво нових типів верстатів:

Токарних „К-33“ — 150 шт.; револьверних „КР-25“ — 40 штук; шліфовочних „КМС“ — 13 штук.

Завод повинен 1934 року забезпечити: зріст продукційності праці на 15,5%, зріст зарплати на 2,3%, зниження собівартості на 6,6%.

7. **Барвенківський завод „Красный Луч“**, обслуговуючи своїм виробництвом обладнання хлібопекарень і хлібозаводів, освоює 1934 року виробництво посадочних апаратів, казанів „Лешанеля“, каналъних печей та інш.

Програма цього заводу по випуску валової продукції складає 915,5 тис. крб. або 114,9% до 1933 року за таких якісних показників.

Зріст продукційності праці — на 9,7%, зріст зарплати на 11,4%, зниження собівартості на 4,0%.

II. Промисловість місцевих будматеріалів

План 1933 року підприємств обласного треста „Промбудмат“ з валової продукції виконано на 52,8% (за цінами 1926/27 р.). Щодо основного виду продукції — будівельної цегли — план 1933 року виконаний розміром 51%.

Не виконані були якісні показники: план продукційності праці виконаний на 82% при виконанні плану з заробітної плати на 95%, Замість зниження собівартості продукції на 9,5%, собівартість зросла на 26%.

Брак конкретного й оперативного керівництва підприємствами, брак організованого й умілого вербування робочої сили, неухильність до матеріально-побутових умов робітників, брак правильної організації праці і правильного розставлення сил, неналагодженість технологічних процесів, брак належної роботи в справі постачання заводам палива та інших матеріалів — ось що правило за причину зриву виконання виробничої програми місцевої промисловості будматеріалів.

Основні показники плану 1934 р. такі:

	Викон. 1933 р.	План 1934 р.	% до 1933 р.
1. Валова прод. в цінах 1926 - 27 р. по області.	9253,7	17137,5	185,2
в т. ч. а) трест „Промбудмат“	4329,1	7774,9	179,6
б) інші організації.	4924,6	9362,6	189,8
2. Вироб. в натурі (цегла) по об- ласті.	179,6	286,2	159,3
в т. ч. а) трест „Промбудмат“	114,2	185,8	162,7
б) інші організації.	65,4	100,4	153,5
3. Середньо - списочне число робіт- ників.	5705	7232	126,8
в т. ч. трест „Промбудмат“	2363	3168	134,0
інші організації.	3342	4064	121,6
4. Продукц. праці (середн. - спис. робітн. по тресту „Промбудмат“)	1832	2454,2	134,0
5. Середн. річна зарплата І се- редн. - спис. робітн. по тресту „Промбудмат“	1096,6	1181	107,7
6. Зниження собівартості по тре- сту „Промбудмат“	+ 26,0	— 17,0	—
7. Капітальні роботи по області	4426,0	4913,8	111,0
в т. ч. а) по тресту „Промбуд- мат“	1840,0	1540,0	83,7
б) по інш. організаціях.	2586,0	3373,8	130,4

Важливішими заходами, що забезпечують виконання програми робіт 1934 р., є: ґрунтовне поліпшення адміністративно-технічного керівництва; цілковите і своєчасне освоєння накресленого плану капіталовкладень (1385 т. крб.), що забезпечують закінчення великого заводу силікатної цегли на Основі і поширення сушильної площі на ряді заводів області; організація набору робочої сили й утворення потрібних матеріально-побутових умов; механізація основних працевістих процесів; широке запровадження госпрозрахунку

III. Місцева легка промисловість

Легка промисловість зросла за обсягом виробництва з 31,0 млн. крб. до 34,6 млн. крб. — на 11,6%.

Проте, виробнича програма 1933 року місцевої легкої промисловості виконана на 66,7%. Недовиконано і якісні завдання плану. План продукційності праці виконано на 79,4%. Собівартість продукції підвищено на 3,4%.

В IV-му кварталі минулого року робота місцевої промисловості покращала. Ряд підприємств планові завдання IV кварталу виконали повнотою (форнітурний завод ім. Медведєва, ф-ка „Авто-перо“, шкір-завод № 11 у Полтаві, взуттєва фабрика „Ударник“, картонажна фабрика—Кремінчук і друкарня—Суми).

В складі підприємств місцевої легкої промисловості сталися за минулий рік такі зміни: ліквідовано завод „Ширпотреб“ і ф-ку фото-збільшувачів у Харкові; завод шкільних інструментів у Кремінчуці об'єднано з штампувальним заводом, з складу Укршкіртресту передано до відання Облвиконкому шкірзавод № 11, об'єднано під загальне адміністративно-господарське керування 3 підприємства в Кремінчуці (дзеркальна, картонажна ф-ка і ф-ка „Пластмас“) і 2 підприємства в Пирятині (техно-хемічна ф-ка і ф-ка шкільно-канц. виробів).

За планом на 1934 рік накреслюється чимале зростання валової продукції по місцевій промисловості з 34,6 млн. крб. до 48,6 млн. крб.— на 40%. План 1934 року вносить ряд змін в асортимент вироблюваних виробів. Ці зміни скеровані на поліпшення якості вироблюваних виробів і на задоволення ростучих потреб трудящих мас. По трикотажній ф-ці ім. Мікояна значно зменшується випуск низькосортного фізкультурного трикотажа і збільшується випуск натільного трико, чоловічої білизни і дитячого трикотажа. По дзеркальних фабриках збільшується питома вага кращих сортів дзеркал з поліпшеними поликами. Форнітурний завод ім. Медведєва мусить освоїти процес оміднювання і покриття целулоїдом своїх виробів, що має значно поліпшити зовнішній вигляд взуттєвої форнітури. Фабрика „Авто-перо“ переходить на випуск ручок з стальними перами, що не ржавіють, Кремінчуцька фабрика пластичних мас освоює випуск великих гудзиків для жіночого пальто. Решта підприємств легкої промисловості так само переходять до випуску виробів кращої якості (швейні, шкіряні тощо).

Ці зміни в асортименті й якості продукції повинні бути досягнуті на основі дальшої механізації окремих виробничих процесів і проведення ряду раціоналізаторських заходів.

Загальний технічний рівень легкої промисловості невисокий і на значній частині підприємств переважає ручна праця. Тому план капітальних робіт 1934 року накреслює чимало заходів щодо механізації окремих процесів виробництва.

Загальний обсяг капіталовкладень по легкій промисловості (без додаткових вкладень на виробництво ширпотребу) накреслюється в сумі 2153,5 проти 1367 крб. 1933 р. Ці капіталовкладення скеровуються на такі заходи: **повстання фабрика** в Лубнах поповнюється машинами для механічного прання й настилу повсті. Із загальної суми капітальних витрат в 160 т. крб. на нове устаткування асигнується 73 тис. крб.

Рукавична фабрика в Полтаві переведена до нового приміщення. Наново обладнується новими машинами (системи Томпкінса) трикотажний цех, що був закритий 1933 р. через низьку якість тканини. Будується фарбарню.

Комбінат „Хемпластмас“ у Харкові закінчує 1934 року в основному організацію всього допоміжного господарства (склепи, транспорт, електрогосподарство і т. інш) і налагодження його відповідно до нового масштабу виробництва.

Форнітурний завод ім. Медведєва в Харкові ґрунтовно реконструює свій цех холодної прокатки. 1934 року споруджується новий корпус, на що асигновано 700 т. крб.

Важливішим завданням у плані по легкій промисловості є підвищення продукційності праці. За зростання всієї валової продукції на 40,4% і числа кадрових робітників на 27,0%, продукційність праці зростає на 10,6%.

Пересічна зарплата по місцевій легкій промисловості в цілому зростає проти минулого року на 3,5%. По окремих підприємствах вона зростає далеко більше.

Запроєктоване за планом 1934 року зниження собівартості на 6,4% базується на поліпшенні виробничо-технічних чинників—зменшення норм витрачання матеріалів, підвищення продукційності праці і скорочення накладних видатків. Виконання завдання в справі зниження собівартості продукції 1934 року цілком залежить від якості роботи самих підприємств, від своєчасного проведення раціоналізаторських заходів, від ущільнення робочого дня, і головне—від правильного технічного керівництва безпосередньо в цеху, біля робочого місця.

Прийняті планом 1934 року значні поліпшення якісних показників роботи місцевої легкої промисловості знаходять свій вираз у фінансових наслідках її роботи. Вся місцева легка промисловість має дати 1934 року накопичень в сумі 5848 тис. крб., що на 2656 т. крб. або на 84% більше фактичних нагромаджень 1933 р., здійснюючи поряд з цим значне зниження відпускних цін по виробках ряду підприємств (трикотажна ф-ка ім. Мікояна, комбінат „Хемпластмас“, ф-ка „Авто-перо“, рукавична ф-ка) на суму понад 1,5 млн. крб.

IV. Деревообробна промисловість

Місцева деревообробна промисловість Харківської області складається з 4-х підприємств: 1-й Державний деревообробний завод ім. Ейдемана в Харкові, 2-й держ. д/о завод „Спортінтерн“ у Харкові, д/о ф-ка в Лубнах і лісотарний завод у Кремінчуці.

За характером свого виробництва місцева деревообробна промисловість в основному є промисловість мебльова, що працює на широкому ринку. З усієї продукції за планом 1934 р. ширпотреб складає 80%.

План 1933 року щодо випуску продукції виконано незадовільно—лише на 51,7%. Не виконано й якісні завдання. План продукційності праці виконано на 72,7%, собівартість—замість знизити її за планом на 2,7%—підвищена на 13,9%.

У виробничій програмі 1934 року значно підвищено питому вагу меблів широкого вжитку при зниженні питомої ваги канцелярських меблів і позариночних виробів. В 1934 році питома вага ширпотребу збільшується до 80%, проти 62% в минулому році.

Вся місцева деревообробна промисловість області 1934 року дає продукції на 9,8 млн. крб., забезпечивши зростання на 78,8% порівняно до 1933 року.

За планом передбачено зростання продукційності праці на 40,8%, зниження собівартості на 6,9%.

V. Харчова промисловість

1933 рік був роком організації місцевої харчової промисловості Харківської області.

В 1933 році місцевої харчової промисловості було передано 30 підприємств, в тім числі ф-ку „Черв. Кондитер“ у Харкові, кондитерську

фабрику в Полтаві, завод мінеральних вод при ХТЗ, утильзагод і салотопки. Усі зазначені підприємства були об'єднані Облхарчотрестом. Утворено трест рибної промисловості. Трестові передали з складу республіканської рибної промисловості п'ять рибних радгоспів для культивування високосортних рибних порід. Наприкінці 1933 року місцева харчова промисловість прийняла до свого складу 4 миловарених заводи і парфумерну фабрику „Трудовий Хемік“. Напочатку 1934 року до складу місцевої харчової промисловості було передано кондитерську фабрику в Кременчуці, броварні в Харкові і Новій Баварії, оцетовий і винний заводи в Харкові.

Виробничу програму 1933 року харчова промисловість не виконала.

План випуску продукції виконаний на 87,4⁰%, продукційності праці — на 94,8⁰%.

Виконання плану окремими галузями місцевої харчової промисловості характеризується такими даними:

Найменування організацій	1933 рік		
	План	Випуск	% до вик.
1. Харжет	22560,0	18476,0	82,5
2. Утильтехжиркорм	451,7	228	50,5
3. Харрибтрест	1394,0	702,4	51,0
4. Харвинпром	1959,0	1049,0	53,1
5. Хароблхарчотрест	17297,4	17674,0	102,2
Разом	43662,7	38120,4	87,4

Слід відзначити, що в умовах труднощів з сировиною лінією централізованих фондів була слабо розгорнута боротьба за децентралізовані заготівлі в частині ширшого використання місцевої сировини.

В основу побудови програми на 1934 рік по харчовій промисловості було покладено директиви партії та уряду про максимальний розвиток харчової промисловості і поліпшення якості харчових продуктів.

Виконання цих вимог дає в плані 1934 р. зріст валової продукції по харчовій промисловості області на 80% проти фактичного рівня 1933 року. По окремих галузях план 1934 року має такі дані:

(в тис. крб.)

Найменування організацій	1934 р.	
	План	У % до викон. 1933 р.
1. Харжет	38483,0	208,5
2. Хароблхарчотрест	25242,3	142,8
3. Утильтехжиркорм	344,4	151,2
4. Харрибтрест	2500,7	360,0
5. Харвинпром	1467,4	141,0
Разом	68038,3	178,9

1934 року відбуваються ґрунтовні зміни асортименту, поліпшується якість продукції відповідно до рішень ЦК ВКП, значно кращає санітарний стан підприємств місцевої промисловості.

Виконання виробничої програми щільно пов'язано з потребою ефективно освоїти 4146,0 тисяч карбованців капіталовкладень. Вкладення в місцеву харчову промисловість повинні забезпечити будівництво нового заводу вуглекислоти, роботи щодо освоєння площ ставкового господарства, капітальні ремонти заводів миловаріння і броварень, реконструкція „Черв. Кондитера“ в Харкові і т. ін.

За планом 1934 року накреслені такі зміни в асортименті продукції й напрямі робіт основних галузей місцевої харчової промисловості.

План по кондитерській промисловості побудований з урахуванням значного поширення асортимента виробів і поліпшення рецептури сировини. Так, по ф-ці „Червоний Кондитер“, що виготовлювала виключно стандартне і комерційне піроже в кількості 8 назв, асортимент буде доведений—за підвищення якості сировини—до 24 відмін пірожного, трьох видів тортів, кількох видів мікадо і віденського печива.

На Полтавській кондитерській фабриці запроваджується нові сорти карамелі і цукерок (лікерна, крем-брюле).

По пивоваренній галузі значно поширюється асортимент виробів за підвищених норм ячменю (по пиву), цукру й вуглекислоти (по безалкогольних напоях). Вироблятиметься такі сорти пива: віденське, мюнхенське, пільзенське, бархатне і т. інш. Також значно поширений асортимент безалкогольних напоїв.

Щоб зміцнити виробничу базу промисловості безалкогольних напоїв, буде побудовано 1934 року вуглекислотний завод (у Новій Баварії, на території броварні № 1) з пуском в експлуатацію в I кварталі 1935 року.

Добова потужність заводу становитиме 4,0 тонни течної вуглекислоти й 1 тону сухого льоду.

Завод будується на базі використання вуглекислоти від бродіння бродильних чанів броварні й покидних газів котельної установки тієї ж броварні.

По рибній промисловості 1934 року, в додаток до існуючих площ рибрадгоспів (Н. Мерчик, Водолага й Суми), запроваджується в експлуатацію ряд додаткових трудових площ.

По Кременчуцькому рибпромислу, на відміну від минулого року, де провадилось тільки приймання риби від колгоспної рибацької системи, запроваджується власний улов.

У плані передбачено якісніші форми переробітку риби (парова або морожена) і копчення її за рахунок зменшення часткових порід риби, що поліпшує асортимент рибної продукції.

Виконання якісних і кількісних показників плану має забезпечити зниження собівартості на 30,3%.

По порівняльній продукції це зниження дасть 1934 року економію в 925,2 тис. крб.

По жирно-парфумерній промисловості план 1934 року накреслює зріст продукції на 108% порівняно до 1933 р.

За останні роки в цій галузі припущені переключення в частині стандартизації продукції. Увесь асортимент обчислювався одним—двома сортами господарського мила й такою ж кількістю сортів туалетного мила вельми низької якості.

Ці недоліки усуваються планового року значною зміною асортименту продукції миловареної промисловості. Асортимент поширюється до 15 різних сортів і розвісок мила, підвищується якість і зовнішнє оформлення мила, особливо туалетного.

Рецептура по окремих сортах мила запланована з урахуванням підвищеного асортимента миючих речовин і поліпшення якості продукції, що її випускається.

Зниження собівартості по порівняльній продукції жирової промисловості на 1934 р. заплановано розміром 4,9%, що має забезпечити 1036,0 тис. крб. економії.

VI. Кустарно-кооперативна промисловість

Кустарно-кооперативна промисловість області, при достатній виробничій базі для виконання виробничого плану 1933 року, не впоралась з поставленими перед нею завданнями і плану не виконала.

Промкооперація системи Облпромради виконала план 1933 року з валсової продукції на 82,5%. Артіль системи Вукопромлісу—на 60,2%. Розмір випущеної 1933 року продукції становив 251,6 млн. крб. (в артільних цінах на I/VII 1932 р.). Проведено будівельних робіт на 7,8 млн. крб.; зроблено різних побутових послуг (перукарні, фотографії, пральні тощо) на 5,3 млн. крб., транспортно-грабарських послуг на 14 млн. крб.

Значно відстали у виконанні плану галузі, що працювали на недефіцитній сировині:

Торф'яна	23,5% плану
Гірничо-рудна	38,3% "
Будматеріали	58,8% "
Силікатно-гончарна	51% "
Утилізаційна	47,3% "

В той же час більшість галузей, що працювали на дефіцитній сировині, перевиконали або близько підійшли до виконання плану:

Хемічна	115% плану
Хутряна	111,5% "
Поліграфічна	128,3% "
Трикотажна	96,2% "
Текстильно-ткацька	96% "

Перебіг виконання плану по галузях, що вживали недефіцитну сировину, свідчить про недостатню роботу в справі використання місцевої сировини.

Джерела постачання сировини кустарно-промислової кооперації характеризуються такими даними:

Галузі	Питома вага постач. сировини 1933 р.			В т. ч. Питома вага використання покидів і утилю держпромисловості до всієї витрат. сировини 1933 р.
	Планове постачання	Самозаготівля і давальчеська сировина	Власна сиров. база	
1. Швейна	6%	79%	15%	13,8
2. Текстильно-ткацька	21%	79%	—	11,2
3. Металобробна	8%	92%	—	50,0
4. Культ.-поліграф	13,5%	86,5%	—	—
5. Шкіряна	16%	69%	15%	—

Загальна сума капіталовкладень по промкооперації 1933 року становить суму 4.821,6 тис. крб. Основна сума вкладень скерована на текстильно-ткацький і швейний, хемічні, металообробні і харчосмаковий промисли та будматеріали.

Відповідно до завдань, поставлених перед місцевою промисловістю, промкооперація системи Облпромади забезпечує обсяг продукції 1934 року на суму 239,9 млн. крб. (у незмінних цінах 1932 р. за єдиним всесоюзним цінником), цебто зростання на 18,3% порівняно до 1933 р. Сума побутових, транспортних і будівельних послуг 1933 року становитиме 32 млн. крб. Число зайнятих на виробництві зростає на 8,5% і буде доведено до 40.604 чол. Продукційність праці зростає на 10%. Середньо-річна оплата зайнятого на виробництві зростає на 5,4%. Собівартість продукції знижується на 7,7%.

Питома вага ширпотребу в плані 1934 року посідає 90%. Особливу увагу приділено розвиткові ремонтування одягу (зростання на 72%), лагодження взуття (зростання на 85%) і лагодження металвиробів (на 50%).

Артілі металообробітку дадуть 1934 року продукції на 32 млн. крб.— зріст порівняно до 1933 р. на 19%. Зростання продукції забезпечується освоєнням наявних та запровадженням нових виробництв (патефонів тощо).

Гірничо-рудна промисловість зростає в 3½ рази на базі охрового заводу в Миргороді. На капітальний ремонт заводу для збільшення видобутку охри-сировини витрачається 80 тис. карбованців.

Силікатно-гончарна група зростає на 95% на базі Опішнянського заводу, що випускає гончарний посуд, і організації ряду дрібних гончарних артільей для задоволення місцевих потреб.

Виробництво місцевих будматеріалів забезпечує зростання на 69,5%. Значне місце посідає гранітне виробництво, тесання камнів, виробництво цегли.

Текстильно-ткацька група дасть збільшення на 11%. Продукція зростає до 19 млн. крб. і розрахована на повне завантаження великих текстильно-ткацьких артільей. За планом накреслені такі зміни в асортименті виробів: по „Комарівському текстильнику“—виробництво метрових матеріалів замінюється виробництвом штучних виробів (на штуку) поліпшеної якості—суконних ковдр; артіль „Текстильткань“ переводиться на виробництво штучних виробів: байкових ковдри, хустки, скатертини.

Швейна промисловість випускає продукції на 37 міл. крб. і дає зростання проти 1933 р. на 11% за значного поліпшення якості продукції: увесь масовий пошив переводиться на пошив підвищеної якості, типа індивідуального пошиву, чому сприяє запровадження додаткових трудових операцій.

До трикотажної групи запроваджується новий асортимент: віскозні костюми, рукавиці; збільшується випуск високоякісних панчох „Коттон“ і дитячого асортименту. Ця група дасть продукції на 23,4 міл. крб. або зростання порівняно до 1933 року на 8%.

Хемічна промисловість дасть 1934 року продукції на 17,8 міл. крб. і зростає проти 1933 р. на 8%. Запроектовано нові виробництва: лісохемія, цинквейс, повне освоєння бакелітового виробництва, що мало 1933 р. експериментальний характер.

Галантерейна група дає продукції на 15 міл. крб. і зростає—до 1933 р.—на 49,7% головно коштом виробництва гребінців на фабриці, що будується в селі Хомутець Миргородського району, на що асигнується 1934 р. 120 тис. крб.

В цілому, кустарно-кооперативна промисловість Харківської області повинна дати 1934 року продукції найрізноманітнішого асортимента на суму 329,4 міл. крб.

Виконання кількісних і якісних показників плану на 1934 р. по промкооперації має бути забезпечене капіталовкладеннями на суму в 3520 тис. крб.

Головніші об'єкти капіталовкладень такі:

Організація виробництва патефонів—500 тис. крб.

Реконструкція вагової фабрики в Харкові—205 тис. крб.

Продовження будівництва обозо-ремонтного заводу в Харкові—100 тис. крб.

Реконструкція і поширення Металопромоб'єднання в Полтаві на організацію ремонту сільсько-господарських машин.

Побудова й ремонт охрового заводу в Миргороді.

Закінчення будівництва і обладнання ф-ки гребінців „Наша Праця“ в селі Хомутець Миргородського району—120 тис. крб.

Промкооперація системи Вукопромлісу має дати 1934 року продукції на суму 16,1 міл. крб. (у незмінних цінах 1932 г. за єдиним цінніком) при 4184 чоловіка зайнятих у виробництві.

Кооперація інвалідів виконала план з валової продукції на 75,4⁰%. Значно відстали у виконанні плану такі галузі: будматеріал—14,3⁰% плану, харчова—61,4⁰%, деревообробна—78,5⁰%, культурно-промислова—72,1⁰%. Перевиконали план: металообробна, хемічна, шкіряна і галантерейна галузі.

План з робочої сили виконано на 61,8⁰%.

Капіталовкладення по кооперації інвалідів становили 1933 р. 690,1 тис. крб., що становить 87,3⁰% плану (790 тис. крб.).

Основні капіталовкладення скеровані були в мінеральну, деревообробну, харчову, текстильно-швейну і металообробну галузі.

За планом 1934 року передбачено по кооперації інвалідів обсяг продукції на суму 41,4 міл. крб. (у незмінних цінах 1932 р. за єдиним цінніком), що становитиме збільшення порівняно до 1933 року на 34,1⁰%.

Число зайнятих у виробництві осіб зростає на 12,4⁰% (4006 чол. проти 3561), продукційність праці зростає на 19,2⁰%, середньо річна оплата на 4,3⁰%. Собівартість продукції має бути знижена на 4,6⁰%. Капіталовкладення в кооперацію інвалідів 1934 р. складатимуть 666 тис. крб.

ЕЛЕКТРОГОСПОДАРСТВО

1933 року проведено велику роботу щодо зміцнення енергобазы Харківської області. Встановлено по два казани на ДЕС'ї № 1 и № 2 з підвищенням потужності останньої до 36 тис. квт. Пущено в експлуатацію в Полтаві турбіну потужністю в 1000 К.В.Т. Почали реконструкцію Кременчуцької електростанції. Поряд збільшення потужності електростанцій вироблення електроенергії проходило значною мірою коштом підвищення коефіцієнта використання роботи електростанцій.

Коефіцієнт використання робіт електростанцій

1931 р.	1932 р.	1933 р.
0,34	0,39	0,46

Зріст вироблення електроенергії за тієї ж самої потужності характеризується такими даними:

% виконання 1933 р. до 1932 р.

Харків	104,3 ¹⁾
Суми	125,3
Кременчук	145,0
Полтава	114,0

По області нараховується на кінець 1933 р. 212 електростанцій з встановленою потужністю 130 тис. КВТ.

Таблиця типу електростанцій

№№ з/п	Тип електростанцій	Кільк. один.	Робоча потужність 1933 р. в тис. квт.	Роб. пот. на кінець 1934 р. г. КВТ
1	ДЕС (включ. ТЕЦ ХТЗ і блокстанції)	2	72,9	100,5
2	Промислові	145	41,3	41,3
3	Комунальні	48	14,6	18,6
4	Транспортні	5	0,8	0,8
5	Сільські	12	0,4	—

З кінця 1934 року по м. Харкову потужність електростанцій підвищується до рівня потреб його в електроенергії. Робоча потужність Харківських електростанцій досягла 1933 року 76,5 тис. квт. (включаючи ТЕЦ ХТЗ і блокстанції). Пуск в експлуатацію 1934 року першої черги Червонозаводської ТЕЦ підвищить потужність електростанцій до 100,5 тис. квт. (зріст на 22%).

¹⁾ Незначний зріст пояснюється аварією на ДЕС'ї № 1 в 1 кварт. 1933 р.

Треба відзначити, що електробаланс по м. Харкову лишається ще в напруженому стані, і електростанції продовжуватимуть працювати без відповідного резерва. Це пояснюється випереджуючими темпами розвитку промисловості й опануванням нових електромістких технологічних процесів: електрозварювання металів, електричні печі і т. інш.

Пуск Червонозаводської ТЕЦ за планом передбачений в III-му кварталі 1934 року. 1933 року по Червонозаводській ТЕЦ вкладено 6.233 тис. крб. замість асигнованих 21.500 тис. крб.—30%. 1934 року за планом накреслено освоїти по Червонозаводській ТЕЦ 22 міль. крб.

Загальний виріб електроенергії по м. Харкову в 1934 році становить 285 міль. квт./годин. Замість 230 міль. квт/год., в 1933 році Червоно-заводська Т. Э. Ц. в IV кварт. повинна буде виробити 59 міль. квт/годин.

Крім харківських районних електростанцій, треба відзначити роботу комунальних електростанцій міст: Полтава, Кремінчук, Суми.

Полтавська електростанція має встановлених 2 турбіни потужністю 4.000 квт (одна—3000 квт, друга 1000 квт).

Казанова установка електростанції розрахована на вироблення пару для турбіни в 3000 квт. 1933 року було встановлено й пущено в експлуатацію турбіну в 1000 квт., що є тепер у резерві через розрив у потужностях між машинною залогою і котельною. Проведена ревізія турбіни в 3.000 квт., заведено примусовий графік по полтавській електростанції. Вищенаведені заходи забезпечили проведення осінньо-зимового максимуму 1933—34 року.

Вироблення електроенергії станцій весь час зростає коштом підвищення коефіцієнта використання.

Вироблення електроенергії в тис квт год.

1932 р.	1933	%/о	1934	%/о
16269	18500	114	22000	119,1

У зв'язку зі зростом промисловості будівництва в Полтаві паперово-прядильного комбіната пуском першої черги 1935 року.—накреслено 1934 року почати поширення електростанцій з установкою нової турбіни на 4000 квт і поширенням котельної.

Пустити в експлуатацію турбіну накреслюється напочатку 1935 р. Встановлена турбіна й поширення котельної збільшить потужність станції до 8 тис. квт. На поширення будинку й на купівлю обладнання лінією Наркомгоспу передбачається капіталовкладення 1934 року в 1,5 міль. крб.

Кремінчуцька електростанція має встановлену потужність на кінець 1933 року 6500 квт. Турбогенератор в 3000 квт. встановлений наприкінці 1933 р. Крім комунальних електростанцій у Кремінчуці є 7 блок-електростанцій зі встановленою потужністю 1417 квт. Блокстанції переважно працюють на задоволення потреб в електроенергії своїх підприємств.

Отже, основною електробазою Кременчуку є комунальна електростанція. 1934 року накреслюється встановлення турбогенератора потужністю 2300 квт. Потрібна потужність в електроенергії по Кремінчуку та його приміській смузі 1934 року становить 8670 квт.

Робота електростанцій 1934 року проходить без потрібного мінімального резерва.

Вироблення електроенергії по Кременчуку накреслено 1934 року в 24 міл. квт./год. 1933 року вироблення електроенергії становило 14 міл. квт./год. Зріст 72,4%.

На реконструкцію електростанції та встановлення турбіни 1934 р. накреслені капіталовкладення в 2.300 тис. крб.

У Сумах є такі електростанції: завод ім. Фрунзе—ТЕЦ—2000 квт., електростанція—900 квт. (дизельна); комунальна електростанція в 325 квт. Сумсько-Степанівської цукроварні—525 квт (парова машина).

1934 року ВОСХІМ накреслює встановити ту біну в 3000—4000 квт., що забезпечить його потреби, та частково потреби іншої промисловості, комунального господарства м. Сум та приміського сільського господарства.

ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ

Харківська область з індустріальним центром — Харковом і з чималою питомою вагою в народному господарстві УСРР зернових і технічних культур — особливо гостро відчуває відставання залізничного транспорта від тих вимог, що їх ставило народне господарство.

Це обумовило потребу зробити значні капітальні вкладення, скеровані на реконструкцію й механізацію транспорта й збільшення вагонного й паротягового парку.

1933 року було освоєно 48 млн. крб. капітальних вкладень.

Ці видатки забезпечили проведення таких основних заходів.

Відкрито для експлуатації другі шляхи на перегонах Золочів — Черноголазівка, Черноголазівка — Рогозянка і Чепеліно протяженням 19 км.; відкрито 21 км. других шляхів на дільниці Куп'янськ — Валуйки; проведено розвиток станцій Основа, Деркачі, Козача Лопань та інших дрібних станцій; побудовано паротягове депо на ст. Основа; збудували майстерні для ремонту паротягів при депі „Жовтень“ і Харків; пущено в експлуатацію напівавтоматичну блокування на дільницях Ворскла — Острів, Самойлівка — Синельниково — 79 км.; відкрито автоблокування на дільниці Харків — Козача Лопань (40 км.); виконано значну частину роботи щодо перебудови вагонних майстерень у Куп'янську й Основі по розвитку ст. Куп'янськ; капітальне ремонтування паротягів (304 шт.).

Рішення ЦК ВКП про перебудову роботи транспорта, організація політвідділів на залізницях зазначали шляхи й відкривали всі можливості для виконання планів залізниць.

Проте, брак більшовицької боротьби за виконання директив партії і уряду не забезпечив виконання завдань, що стояли перед залізницями 1933 р.

Залізничний транспорт і 1933 року порушував нормальну господарську діяльність області, зриваючи перебоями в наванні транспортних послуг своєчасну поставку сировини, палива для промисловості, потрібних матеріалів для будівництва, своєчасне вивезення хлібних і лісних вантажів, поставку с-г. машин і порушував нормальне обертання товарних мас.

Вантажообіг області 1933 року становив 15,2 млн. тонн, в т. ч. вантажів, що вибули в обсягу 5,3 млн. тонн і прибули 9,9 млн. тонн. Основну масу вантажів становили: кам'яний вугіль — 2,8 млн. тонн, будматеріали — 2,7, хлібовантажі — 2,4, металі метизи до 1 млн. тонн.

Завдання 1934 р. — забезпечити обсяг промислової продукції 1,5 млрд. крб. проти 1,1 1933 р., забезпечити зріст товарообігу на 22% розміром 1,8 млрд. крб., задоволити вимоги, що їх ставить сільське господарство області 1934 року, обслуговувати залізницями області своєчасне проходження вантажів, спрямованих через Харківську область до інших областей і республік Радянського Союзу, —

увесь обсяг цих завдань відповідно до рішень ЦК ВКП про роботу Донецької залізниці вимагає—грунтовно перебудувати роботу, вимагає найсуворішої дисципліни, максимально-ефективного використання наявних основних фондів транспорту й освоєння капітальних робіт, передбачених за планом і скерованих на поширення матеріально-технічної бази, збільшення протяження залізниць і рухомого складу.

На забезпечення завдань 1934 року капітальних робіт—для залізничного транспорту накреслено 56 млн. крб. проти 48 млн. крб., освоєних 1933 року.

Основні роботи 1934 року будуть такі: проведення першої черги робіт щодо побудови харківських приміських електричних залізниць—Покотилівка—Лосево; побудова других шляхів на перегонах Пересічна—Шпаківка—Червона Баварія—Решетилівка—Братешки; закінчення других шляхів на перегоні Мовчано—Дзурічна і Тополе—Соловейчино; прокладання других шляхів на дільниці Куп'янськ—Валуйки, закінчення побудови депо на ст. Куп'янськ і т. інше.

Увесь вантажообіг залізниць 1934 року має дати зріст на 23% (19,4 млн. крб.). Основними вантажами будуть: кам'яний вугіль—3,5 млн. тонн, будматеріали—4,1 млн. тонн, хлібовантажі—2,7 млн. тонн.